

Cultuurprofielplan 2024/2025

Beste lezers,

Voor jullie ligt het cultuurprofielplan 2024/2025 van de St. Michaëlschool. Dit plan is geschreven voor iedereen die geïnteresseerd is in onze school, of op één of andere manier een rol speelt in onze organisatie. Het mag gezien worden als een groot werkdocument waarin alle ins en outs van cultuureducatie en cultuurbeleving bij ons op school bij elkaar komen. Het is de opvolger van ons cultuurbeleidsplan uit 2021. Een leeswijzer:

In het eerste hoofdstuk hebben we beschreven hoe onze visie op cultuuronderwijs tot stand is gekomen, en hoe deze visie in relatie tot onze leerlingen vertaald wordt naar ons programma. In het tweede hoofdstuk worden de leerlijnen erfgoed, muziek, jeugdliteratuur, beeldende vorming, dans en drama toegelicht. Het derde hoofdstuk is een inventarisatie van onze deskundigheid en ons netwerk m.b.t. cultuuronderwijs, en de taken/agenda van de cultuurwerkgroep. Een verantwoording van de besteding van de beschikbare gelden t.b.v. cultuur is te vinden in het vierde hoofdstuk in het financieel overzicht. De vieringen en keuzevakken nemen bij ons een ruime plaats in en verdienen daarom in het vijfde en zesde hoofdstuk beide uitgebreid aandacht. In hoofdstuk zeven beschrijven we onze ambities en beleidsdoelstellingen voor het komende schooljaar. Voordat we tot onze ambities kwamen, hebben we eerst ons cultuuronderwijs samen met de leerlingen en in het team geëvalueerd, zie bijlage 1. Aan de hand van het instrument EVI (digitale vragenlijst over cultuuronderwijs) van K&C (Stichting Kunst & Cultuur Groningen) hebben wij ook onder begeleiding uit professionele hoek ons beleid kunnen evalueren. Hiervoor verwijzen we naar bijlage 2. In respectievelijk bijlagen 3, 4 en 5 zijn de aanvragen voor de subsidies CMK-3, CMK-4 en de Leergemeenschap Cultuureducatie te vinden. Voor onze schoolgids en ons schoolplan verwijzen we naar de volgende link: <https://www.sint-michael.nl/>, onder het kopje informatie.

In september 2022 hebben we tijdens de presentatie van de leerlijnen cultuureducatie aan onze ouders een oproep gedaan om met ons mee te denken over het programma. Ook vanuit veel ouders kwam de wens om na twee coronaschooljaren weer intensiever bij onze school betrokken te worden. Zes ouders hebben zich voor de ouderklankbordgroep opgegeven. De eerste twee bijeenkomsten waren een succes en krijgen een vervolg.

Sinds juni 2021 mag de St. Michaëlschool zich een Cultuurprofielschool noemen en zijn we lid van de Vereniging Cultuur Profielscholen Primair Onderwijs (VCPS-PO). Wij vinden profilering als cultuurprofielschool belangrijk. Het helpt ons intern en extern cultuuronderwijs helder te communiceren en vorm te geven. Zo weten ouders, gelijkgezinde scholen, en cultuur aanbieders in het veld ons goed te vinden. Wij vinden de verbinding die de VCPS-PO vormt tussen scholen, regionale- en landelijke instellingen een belangrijke meerwaarde van de vereniging. Als lid willen wij hieraan ook graag zelf actief bijdragen. In mei/juni 2025 vindt een herijking van ons lidmaatschap plaats.

Op basis van ons motivatiedocument is de St. Michaëlschool door K&C Groningen een doelsubsidie van 16.000 euro toegekend, te besteden in de schooljaren 23/24 en 24/25 aan het opbouwen van een Leergemeenschap Cultuureducatie. Op pagina 30 geven we hier een toelichting op.

Terug naar dit cultuurprofielplan; het geeft naar wij hopen een zo compleet mogelijk beeld van het cultuuronderwijs waar we als St. Michaëlschool samen trots op zijn!

Miriam Koning en Jacobien Knol Cultuurwerkgroep St. Michaëlschool.

Inhoud

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Visie van de St. Michaëlschool op cultuuronderwijs	7
Inzichten die vanuit de gesprekken in focusgroepen naar voren zijn gekomen	11
Ouderklankbordgroep cultuur	12
Wat wij verder als team belangrijk vinden m.b.t. cultuuronderwijs	14
Hoofdstuk 2 Leerlijnen	18
Leerlijn erfgoed	18
Leerlijn muziek	23
SCHOOLBIBLIOTHEEK SINT-MICHAELSCHOOL door Margreet Santing	25
Leerlijn jeugdliteratuur en poëzie	26
Leerlijn Beeldende vorming	28
Leerlijn drama en de Leergemeenschap Cultuureducatie	30
Cultuurmenu 2024/2025	31
Hoofdstuk 3 Deskundigheid, Netwerk, Cultuurwerkgroep	33
Deskundigheid	33
Netwerk	33
Cultuurwerkgroep: taakomschrijving en taakbeleid	34
Agenda cultuurwerkgroep schooljaar 2024/2025	36
Hoofdstuk 4 Financieel beleid	37
Hoofdstuk 5 Vieringen, Identiteit en cultuuronderwijs	43
Hoofdstuk 6 Keuzevakken	56
Hoofdstuk 7 Ambities schooljaar 2024/2025	57
Het logo van de St. Michaëlschool	60
Bronnenlijst	61
Bijlagen	62
Enquête over de keuzevakken, onze schoolbibliotheek en cultuuronderwijs	62
Het Evi-dossier	78
CMK subsidieaanvraag 2023-2025	82
Leergemeenschap Cultuureducatie motivatie	87
Offerte Kim van Steenwijk	94
Keuzevakken Periode 1	95

SLO-doelen

SLO staat voor Stichting Leerplan Ontwikkeling. Het is een landelijk expertisecentrum om leerplannen te ontwikkelen.

Er zijn drie kerndoelen voor het leergebied kunstzinnige oriëntatie:

54 De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om ermee te communiceren;

55 De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren;

56 De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Bron: Leraar24.nl

Cultuur in de Spiegel was een meerjarig projectonderzoek van 2008 tot 2014 onder leiding van Barend van Heusden, uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen en SLO, in samenwerking met 12 scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Het onderzoeksproject had tot doel een theoretische basis voor cultuuronderwijs te ontwikkelen. Van Heusden definieert cultuur als een proces van denken en doen; de manier waarop mensen informatie verwerken over hun omgeving. Anders dan andere dieren kunnen mensen verschil maken tussen de ervaringswereld en de wereld in hun herinnering. Daaruit volgt dat we kunnen nadenken, fantaseren en dat we besef hebben van tijd. Cultuur wordt opgevat als een proces waarbij mensen hun persoonlijke en collectieve geheugen inzetten om betekenis te geven aan een steeds veranderende ervaring. We gebruiken hiervoor vier cognitieve of culturele basisvaardigheden:

- waarnemen
- verbeelden
- conceptualiseren
- analyseren.

Ons geheugen en omgang met het leven kunnen we vormgeven met behulp van cultuurdragers of 'media':

- ons lichaam
- voorwerpen
- taal
- grafische tekens.

Deze vaardigheden en media spelen in alle schoolvakken een rol. In cultuuronderwijs – hieronder vallen in brede zin de kunstvakken, geschiedenis, taal, filosofie en maatschappijleer – leren kinderen te reflecteren op hun eigen persoonlijke en collectieve geheugen – en dus op cultuur. In cultuuronderwijs wordt het cultureel zelfbewustzijn gestimuleerd en ontwikkeld.

Bron : slo.nl

Hoofdstuk 1 Visie van de St. Michaëlschool op cultuuronderwijs

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe onze visie en doelen m.b.t. cultuuronderwijs tot stand zijn gekomen. Wij hebben ons daarbij laten leiden en inspireren door:

- Het leerplankader kunstzinnige oriëntatie Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO).
- Curriculumvernieuwing sinds 2014.
- De verbinding met Burgerschapsvorming.
- Cultuur in de Spiegel.
- Inzichten die vanuit de gesprekken in focusgroepen naar voren zijn gekomen.
- De kenmerken van onze leerlingen en de enquête onder onze leerlingen.

Het leerplankader kunstzinnige oriëntatie van de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO).

De Stichting leerplanontwikkeling is een expertisecentrum dat onderwijsprogramma's ontwikkelt voor het onderwijs voor de volgende leergebieden: Nederlandse taal, Engelse taal, Friese taal, Rekenen/wiskunde, Oriëntatie op jezelf en de wereld, Kunstzinnige oriëntatie, en Bewegingsonderwijs. Dat gebeurt in opdracht van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen. De programma's komen tot stand door samenwerking met verschillende partijen uit het onderwijsveld zoals leraren, scholen en vakverenigingen. Binnen *het leerplankader kunstzinnige oriëntatie* ontwikkelde de SLO leerlijnen voor de kunstdisciplines beeldende vorming, dans, drama en muziek. Uitgangspunten zijn: het aanleren van vaardigheden en het ontwikkelen van belangstelling voor kunst en cultuur. Daarnaast ontwikkelde de SLO een leerlijn voor cultureel erfgoed. Het leerplankader van de SLO biedt ons houvast bij het ontwikkelen van ons cultuuronderwijs. We proberen daarbij keuzes te maken die ook recht doen aan onze visie. (Zie pagina 17).

Curriculumvernieuwing sinds 2014

Terugblik op het proces van curriculumvernieuwing.

In 2014 presenteerde de commissie Schnabel Onderwijs 2032, dat in 2018 opgevolgd werd door Curriculum.nu.

De achterliggende gedachte bij deze beoogde vernieuwingen was dat er leergebieden moesten komen waarbij inhoudelijke kennis ondergeschikt zou worden en er vooral aandacht besteed moest gaan worden aan de ontwikkeling van de 21st century skills. In de zomer van 2020 werd besloten het traject van curriculum.nu voorlopig stop te zetten en een tijdelijke Wetenschappelijke Curriculumcommissie aan het werk te zetten. De Wetenschappelijke Curriculumcommissie adviseerde in 2020 de 21st century skills achterwege te laten. Dit advies heeft de toenmalige minister van Primair en Voortgezet Onderwijs, Dennis Wiersma, in 2022 overgenomen. Daarmee was ook Curriculum.nu verleden tijd.

Met het aftreden van minister Wiersma in juni 2023, en het vallen van het kabinet Rutte IV in juli van 2023, is het basisonderwijs wat betreft de vernieuwing van het curriculum opnieuw in een onzekere fase beland.

Een kleinschaligere aanpak van toewerken naar een meer periodiek curriculumonderhoud, daarbij vooral afgaande op de inzichten van deskundigen uit de onderwijspraktijk die zelf voor de klas staan, lijkt nu het devies te worden.

Een kerndoelenteam van leraren en vakexperts gaat in 2024/2025 door met het actualiseren van de kerndoelen van kunst en cultuur. Een advieskring, bestaande uit maatschappelijke organisaties geeft het kerndoelenteam feedback. Ook de Vereniging CultuurProfielScholen- PO (VCPS-PO) waar de St. Michaëlschool bij is aangesloten, maakt deel uit van deze advieskring.

De cultuurwerkgroep van de St. Michaëlschool heeft notitie genomen van de meest actuele ontwikkelingen rondom de vernieuwingen van het curriculum voor het basisonderwijs. (Zie groene kader hiervoor.) Basisscholen staan voor de uitdaging verantwoord gebruik te maken van al het werk dat sinds 2014 al aan curriculumvernieuwing is verricht. De afgelopen jaren hebben leraren, schoolleiders en deskundigen voorstellen gedaan voor een nieuw curriculum cultuureducatie in het basisonderwijs. Deze voorstellen onderscheiden zich van de 'oude' SLO-doelen, door bij cultuuronderwijs de ontwikkeling van het artistiek-creatief vermogen van de leerling weer meer centraal te stellen en nadrukkelijk een accent te leggen op het zelf maken van kunst. Daarnaast blijft het ervaren en begrijpen van kunst en cultuur ook nog steeds een belangrijke pijler onder cultuuronderwijs. In een notendop: Leerlingen leren kunst maken, kunst meemaken en er betekenis aan geven. Maar om artistiek en betekenisvol werk te kunnen maken, hebben leerlingen ook technieken en vaardigheden nodig. Het aanleren van vaardigheden krijgt meer aandacht dan voorheen het geval was. Hoe meer technieken en vaardigheden leerlingen beheersen, hoe meer keuzes leerlingen hebben om zich uit te drukken, in beeld, toneel, dans, muziek of via media en digitale technologie.

Verbinding met Burgerschapsvorming

In mei 2022 presenteerde toenmalige minister van Primair en Voortgezet Onderwijs, Dennis Wiersma, zijn Masterplan basisvaardigheden voor het basisonderwijs met als belangrijkste doelen: elk kind kan goed rekenen en beheerst de Nederlandse taal, leert hoe we in Nederland met elkaar omgaan (burgerschap) en verwerft de benodigde digitale vaardigheden.

In het verlengde hiervan wordt van basisscholen verwacht dat bij alle vakken - waar mogelijk - de verbinding wordt gelegd met *rekenen, Nederlandse taal, burgerschap en digitale vaardigheden*. Dit vakoverstijgend werken betreft ook cultuureducatie. In ons beleidsplan voor burgerschapsvorming is de verbinding tussen cultuureducatie en burgerschapsvorming zichtbaar.

Een voorbeeld:

Onze leerlingen worden op verschillende manieren geconfronteerd met complexe vraagstukken, bijvoorbeeld via het jeugdjournaal of de Kids Week Junior, maar zeker ook door hun eigen ervaring en waarneming. In de toekomst zal de samenleving nieuwsgierige, creatieve denkers nodig hebben. We willen onze leerlingen de verbinding laten verkennen tussen kunst en cultuur enerzijds en de maatschappij, politiek, wetenschap, natuur en technologie anderzijds. Op deze manier wordt de verbinding tussen cultuureducatie en Burgerschapsvorming gelegd. Een goed voorbeeld hiervan zijn de keuzevak-lessen aan de hand van het boek 'Superdilemma's' (Rosalie Koolhoven & Ariska Bonnema) uitgegeven door de faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijks Universiteit Groningen, ter gelegenheid van de Dag van de Vrede in 2020. Tijdens deze lessen worden de kinderen uitgedaagd om oplossingen te vinden voor maatschappelijke problemen waarbij sprake is van botsende belangen en meningsverschillen, zoals de aardbevingsproblematiek bij ons in Groningen of de opwarming van de aarde.

Cultuur in de Spiegel

Het onderzoek 'Cultuur in de Spiegel' onder leiding van prof. dr. B.P. (Barend) van Heusden, Rijksuniversiteit Groningen, had tot doel een theoretische basis te ontwikkelen voor cultuuronderwijs.

Het vermogen om aan al onze ervaringen en waarnemingen een betekenis te kunnen geven, noemt Barend van Heusden ons *cultureel bewustzijn*. Dit cultureel bewustzijn is op grond van *steeds nieuwe ervaringen en waarnemingen* constant in ontwikkeling. Voortdurend moeten we het beeld dat we

dankzij ons geheugen van de werkelijkheid hebben, weer bijstellen. Het verschil tussen *geheugen* en *nieuwe* werkelijkheid is volgens Barend van Heusden de motor van cultuuronderwijs, en daarmee de aanjager van het ontwikkelen van cultureel bewustzijn. Aan ons de opdracht deze motor draaiende te houden! Door cultuuronderwijs maken wij het verschil. Door ons aanbod zorgen wij voor nieuwe ervaringen voor de leerlingen.

Cultuuronderwijs hoort, net zoals andere vakken, aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase van onze leerlingen. Het aanbod moet worden afgestemd op een zorgvuldig bepaalde beginsituatie. Dit doen we door goed naar onze leerlingen te kijken en te luisteren, en door met hen te praten om te ontdekken wat hen interesseert en bezighoudt. Maar ook willen we soms een onderwerp kiezen waarvan *wij* vinden dat het hen bezig zou moeten houden. Leerkrachten willen de ontwikkeling van cultureel bewustzijn óók enigszins kunnen sturen, op grond van hun eigen belangstelling of inzicht. Dat brengt tegelijkertijd voor het team een grote verantwoordelijkheid met zich mee. De keuze die wij maken voor onze leerlingen is niet een vrijblijvende. Een begrip als erfgoedwijsheid bijvoorbeeld, zou hierbij een rol moeten spelen. Volgens Cultuur in de Spiegel zou bij cultuuronderwijs niet *kennisoverdracht* centraal moeten staan, maar het ontwikkelen van *cultureel bewustzijn*. Het gaat er vooral om hoe de leerling *cultuur ervaart*, er zelf betekenis aangeeft, en hoe de leerling kan reflecteren op de opgedane kennis.

Een voorbeeld:

Tijdens een bezoek van onze groep 6-leerlingen aan het Klooster in Ter Apel, ging het niet alleen om het tot zich nemen van feiten, door te luisteren naar de museumdocent of door de kleurrijke glas-in-loodramen te bekijken, maar vooral om het reflecteren op de opgedane indrukken en ervaringen: “Wat vind je positief aan het kloosterleven? Hoe zou jij dat vinden, zo geïsoleerd te leven? Ken je woonvormen die hier mee te vergelijken zijn?”

Daarnaast komt een toename van cultureel bewustzijn ook tot stand door actief ervaringen te verinnerlijken door *verbeelding*. Bijvoorbeeld door middel van drama (door het inleven en naspelen van het kloosterleven) of beeldende vorming (maak zelf een ontwerp voor een glas-in-lood-raam). Zie ook het kader Cultuur in de Spiegel op pagina 6 of bekijk de volgende

link: https://www.youtube.com/watch?v=TS-9tup_vbE

Wat nemen we mee uit de theorie? Het belang van het ontwikkelen van zowel het cultureel bewustzijn, als het artistiek-creatief vermogen van onze leerlingen.

In vogelvlucht: wat speelt er in Groningen op het gebied van cultuur en onderwijs?

1. De aandacht binnen het onderwijs in Groningen ligt de komende jaren op basisvaardigheden en burgerschap (alle besturen: KOC, VCOG, O2G2), talentontwikkeling (VCOG) en digitale geletterdheid (O2G2).
2. De regeling CMK gaat door en is van 2025-2028 gericht op bestendiging van cultuuronderwijs in de school. Ook de regeling productontwikkeling voor aanbieders blijft.
3. In november 2024 is er een actualisatie van de landelijke kerndoelen gepresenteerd.
4. Er is een cultuurconvenant in de maak door de gemeente, met daarin aandacht voor het kind in zijn omgeving, voor kansengelijkheid, de rol van de school, deskundigheidsbevordering van professionals in en om de school, het aanbod van de omgeving, en de rol van de gemeente en de provincie daarbij. Dit convenant wordt opgesteld door alle gemeenten in de provincie Groningen.
5. De Verlengde schooldag (VSD) in Groningen ziet dat het Rijk erop stuurt dat kinderen van 8 tot 17 jaar zich in een doorlopende lijn ontwikkelen in de toekomst. De VSD gaat de komende jaren aan de slag met visieontwikkeling en afstemming binnen- buitenschoolse programma's.
6. De SKSG ontwikkelt visie en beleid op kunst en cultuur, om zo nog beter samen te werken met aanbieders van buitenaf ten behoeve van een kwalitatief goed aanbod voor kinderen.
7. Er is een sociale agenda voor de gemeente Groningen in de maak vanuit Nij Begun voor de toekomst van kinderen en jongeren.
8. De Pabo van de Hanzehogeschool en K&C maken zich binnen Nij Begun sterk voor kunstvakdocenten op elke school. Dit sluit aan bij de aanbeveling van onderzoeksbureau Sardes in een artikel voor Meer Muziek in de Klas: zorg voor educatieve kwaliteit in het programma waarbij de activiteiten gericht op (taal)ontwikkeling worden uitgevoerd door docenten met didactische vaardigheden. <https://sardes.nl/publicatie/tien-tips-voor-de-rijke-schooldag/>
9. Er is een koers van Meer Muziek in de Klas die de komende jaren de nadruk legt op de bijdrage van cultuur aan kansengelijkheid in de ontwikkeling van kinderen.
10. In Groningen Noord loopt een programma voor leefbaarheid en veiligheid in de wijken waar onderwijs, armoede, gezondheid, wonen, en veiligheid samenkomen en waar wordt gezocht naar een goed samenspel van partijen, om tegemoet te komen aan de behoefte van kinderen en jongeren.

Inzichten die vanuit de gesprekken in focusgroepen naar voren zijn gekomen.

Directe omgeving inzetten bij erfgoededucatie:

Het team heeft zich gebogen over de vraag hoe de leerlijn erfgoededucatie op de St. Michaëlschool ontwikkeld en verbeterd kan worden, met als doel onze leerlijn geschiedenis op een betekenisvolle manier vorm te geven. Een belangrijke uitkomst was het betrekken van onze directe schoolomgeving bij erfgoededucatie.

Een goed voorbeeld hiervan was de speciale aandacht die er in 2022 was voor de viering van 350 jaar Groningens Ontzet. We wilden als enige binnenstadsschool hier graag een rol in spelen. De historie ligt hier immers letterlijk aan onze voeten! Het heeft geresulteerd in het in 2022 in eigen beheer uitgeven van het doeboek 'Die schelm zal de stad nooit krijgen!' (Kirsten Bos en Frank de Wit). Dankzij verschillende subsidies kon dit boek aan alle leerlingen van de groepen 7 en 8 in de gemeente Groningen kosteloos worden aangeboden. Ook de distributie ervan heeft de St. Michaëlschool met vereende krachten zelf ter hand genomen. Groep 7 heeft het studentenprotestlied 'Het nachtegaaltje' uit 1672 ingestudeerd, waarvan opnamen zijn gemaakt voor de NPO serie Andere Tijden over het Rampjaar.

Aandacht voor de verschillende leerlijnen:

Door de werkgroep cultuur zijn onder onze collega's interviews over ons cultuurbeleid afgenomen: Wat gaat goed, wat willen we graag beter? En hoe? De uitkomst in het kort: Wij zijn trots op ons cultuuronderwijs. Toch zijn we nog niet helemaal tevreden. Er staat weliswaar elk jaar een prachtig programma in onze cultuuragenda, maar een kritische beschouwing door het team laat de werkgroep zien dat er nog te weinig ruimte voor beeldende vorming is, en te weinig oog voor moderne ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld Urban Art.

Portfolio

In focusgroepgesprekken heeft het team ook aangegeven behoefte te hebben aan duidelijkheid over wat de kinderen aan culturele bagage aan het einde van de basisschool 'op zak' moeten hebben. De wens bestond deze bagage op een of andere manier blijvend vorm te geven. Hoe kunnen we zichtbaar maken wat onze kinderen 'meenemen' van ons cultuuraanbod? In januari 2024 hebben we een start gemaakt met een persoonlijk portfolio Burgerschap & Cultuur voor groep 1 t/m 8. Hierin bewaren de kinderen vijf werkjes per jaar. Dit zijn werkjes, (gedichten, collages, foto's, tekeningen) waar het kind extra trots op is en waarop het kan reflecteren.

De implementatie van het portfolio is opgenomen in het jaarplan.

Ouderklankbordgroep cultuur

Tijdens de informatieochtenden in september 2022 hebben we ons programma voor cultuureducatie aan de ouders gepresenteerd. We hebben tijdens deze ochtenden ook een oproep gedaan om met ons mee te denken over het programma. We weten uit ervaring dat er onder onze ouders veel knowhow is op het gebied van cultuur. Tijdens corona hebben we ouderparticipatie gemist. Ook vanuit veel ouders kwam de wens om weer intensiever bij onze school betrokken te worden. Zes ouders hebben zich voor de ouderklankbordgroep cultuur opgegeven:

Marina Bakker - Rosalie marinabakker83@gmail.com

Femke van der Honing - Simon en Melle femkevanderhoning@gmail.com

Lianne Karel - Mans liannekarel@hotmail.com

Marlies van Kruining - Joris marliesinengeland@hotmail.com

Marije Michel - Elin mareieli@gmail.com

Carla Wolbers - Alexander carlawolbers@gmail.com

Woensdag 8 maart 2023 is de klankbordgroep voor het eerst bij elkaar gekomen. We hebben een update van ons cultuurprogramma doorgenomen, en Henk Stroetinga heeft het programma van de keuzevakken toegelicht. Verder hebben we vooral de ouders het woord gegeven om over zichzelf - en wat ze zouden kunnen betekenen voor cultuureducatie - te vertellen. Opbrengsten:

Marlies zelf archeoloog, deed een mooi aanbod om onze leerlingen te betrekken bij het archeologisch onderzoek op de Grote Markt.

Marije is hoogleraar Tweede Taalverwerving aan de RUG. Ze is ook zeer betrokken bij streektaalonderwijs. Ze wil graag met ons meedenken over een keuzevak Gronings.

Marina (ook zelf leerkracht) wil zich graag met Burgerschapsvorming bezighouden.

Femke heeft veel kennis van taal en taalonderwijs (van huis uit zelf ook leerkracht) en wil zich in poëzie gaan verdiepen. Wellicht voor de keuzevakken.

Lianne is o.a. dramadocent en heeft met ons een script gedeeld van Shakespeares Romeo en Julia, geschikt om met scholieren op te voeren. Misschien de opvolger van A Midsummer Night's Dream.

8 oktober 2024 komen de ouderklankbordgroep cultuur en de cultuurwerkgroep opnieuw bij elkaar om het herziene cultuurprofielplan en het cultuurprogramma voor 2024/2025 te bespreken.

Wat wij verder als team belangrijk vinden m.b.t. cultuuronderwijs:

Leren met *books and boots*

Een belangrijk kenmerk van ons onderwijs is het leren 'op locatie', het fysiek ervaringen opdoen. Ofwel het leren met *Books and Boots*: naast leren uit boeken is het leren van een authentieke bron, van de werkelijkheid zelf, volgens ons belangrijk. Dit doen we door regelmatig met de kinderen op onderzoek uit te gaan.

Vakoverstijgend werken

Al eerder kwam naar voren dat we cultuuronderwijs graag in samenhang met andere vakken aanbieden, bijvoorbeeld met natuuronderwijs, wereldoriëntatie of Burgerschapsvorming. We ervaren hoe cultuureducatie het in vakken opgesplitste onderwijs betekenisvoller kan maken. En omgekeerd maakt de verbinding met andere vakken cultuuronderwijs ook expressiever! Het bereiken van deze samenhang vraagt planmatig werken van zowel de werkgroep als het team. Twee keer per jaar wordt schoolbreed een thema aangeboden. In alle groepen wordt dan aan hetzelfde thema gewerkt waarbij rijke (lees)teksten als uitgangspunt centraal staan.

De verbindende kracht

Cultuuronderwijs heeft een verbindende kracht. Dat ervaren onze leerlingen, ouders en leerkrachten in het bijzonder tijdens onze vieringen, bijvoorbeeld tijdens de Michaëlviering, de kerstviering, het Carnaval of de vastenactie.

Talentontwikkeling

Het aspect talentontwikkeling krijgt gedurende het schooljaar op de vrijdagmiddagen expliciet aandacht in de vorm van keuzevakken. De leerlingen (vanaf groep 6) krijgen de gelegenheid om een keuze te maken uit een aantal creatieve, sportieve of culturele activiteiten om talent bij hen te ontdekken en te ontwikkelen. Activiteiten waaraan de leerlingen kunnen deelnemen zijn o.a. : schaatsen, voetballen, hardlopen, tekenen, schilderen, houtbewerking, het naaiatelier, boetseren, breien, fotografie, koken, drama, (bui)k) dansen, schaken, gedichten, schrijven, blogs maken, stadswandelingen en museumbezoek.

Enquête onder onze leerlingen

Onder onze leerlingen wordt regelmatig een enquête afgenomen om te onderzoeken hoe zij cultuuronderwijs bij ons op school ervaren, en waar hun belangstelling naar uitgaat. De uitkomsten vormen belangrijke input voor de samenstelling van ons programma.

Tot slot, maar zeker niet minder belangrijk: plezier!

Wij willen onze leerlingen graag laten ervaren hoeveel plezier cultuur kan geven! We willen laten zien dat ze in hun eigen werk uitdrukking kunnen geven aan hun ervaringen, gevoelens en ideeën, en dat ze trots mogen zijn op hun werk!

Onze leerlingen

Bij de keuze voor een goed aanbod voor cultuuronderwijs is het van belang de specifieke kenmerken van onze leerlingen vast te stellen en mee te laten wegen. Het volgende profiel van onze leerlingen is gebaseerd op de onder ouders en leerlingen afgenomen enquête, de rapportage van het NCO (Nationaal Cohort onderzoek Onderwijs) en op input vanuit het team.

Achtergrond leerlingen en ouders:

- De sociaaleconomische situatie van onze leerlingen is overwegend goed. Het percentage leerlingen met een laag inkomen is vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde.
- Onze leerlingen hebben voor een groot deel een rijke cultuurgerichte achtergrond. Bij de keuzes die we maken voor cultuuronderwijs houden wij hier rekening mee.
- Een deel van onze leerlingen wordt tweetalig opgevoed. Het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond ligt iets onder het landelijk gemiddelde. Het volgende is voor ons onderwijsaanbod cultuuronderwijs ook van belang: recentelijk is er onder meer vanwege de situatie in de Oekraïne, sprake van een toename van nieuwkomers. Het creëren van een veilige en stimulerende leeromgeving voor hen met respect voor hun culturele achtergrond, heeft onze volle aandacht.

Belangstelling van de leerlingen

- Vrijtijdsbesteding: een groot deel van onze leerlingen geeft aan dat het de naschoolse tijd en weekenden 'sportief', 'gezellig' of 'leuk' besteedt. Als activiteiten worden muziekles, dansles, zangles, balletles, de Jonge Onderzoekers, computerles, schilderles, een toneelclub, het kindercircus, knutselclub en breakdance genoemd.
- Meer dan 70% van onze leerlingen is lid van een sportvereniging of een andere club. Dit percentage is heel hoog in vergelijking met landelijke cijfers!
- 15% van onze leerlingen bespeelt een muziekinstrument.
- Veel van onze leerlingen bezoeken met regelmaat de openbare bibliotheek, de bioscoop of een museum.

Sociaal-emotioneel functioneren

- Onze school gebruikt de KIVA-meting als volginstrument voor de sociaal-emotionele ontwikkeling op zowel leerlingenniveau als op groepsniveau. Uit het scoreoverzicht blijkt dat de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen overwegend goed verloopt.
- Over het algemeen vinden onze leerlingen zichzelf sociaal competent. Dit wordt ook zo door onze leerkrachten ervaren. Onze leerlingen kunnen zichzelf goed presenteren, weten probleemoplossend om te gaan met ruzies en komen op een goede manier voor zichzelf op.
- De wat kwetsbaardere leerlingen met een *special need* trekken zich in allerlei opzichten op aan het sterke 'middenkader' dat in alle groepen voor hen een belangrijke stimulerende factor is.

Religie:

- Een deel van onze kinderen (15%) is van huis uit katholiek. Een kleiner deel is actief betrokken bij de Joodse gemeente in de stad, een PKN-gemeente of voelt zich verbonden met de moslimgemeenschap in de stad. De grootste helft van onze populatie geeft aan geen geloofsovertuiging aan te hangen.

Wat is samengevat onze visie op cultuuronderwijs?

- Al onze culturele activiteiten *samen* vormen de motor van ons cultuuronderwijs. Met een veelzijdig aanbod willen wij deze motor voortdurend draaiende houden!
- Door planmatig en doelgericht nieuwe ervaringen en kennis aan te bieden, willen wij cultureel bewustzijn bij onze leerlingen tot stand te brengen. We willen hen leren een referentiekader opbouwen dat hen helpt de wereld te begrijpen en zich een mening te vormen.
- We vinden het belangrijk met ons aanbod aan te sluiten bij de belevingswereld van onze leerlingen. Dit doen we door goed naar de leerlingen te kijken en te luisteren, om te ontdekken wat hen interesseert en bezighoudt.
- Een toename van het cultureel bewustzijn wordt versterkt door ervaringen te verinnerlijken door *verbeelding*. Daarom nemen vakken als beeldende vorming, toneelspelen, muziek en dans bij ons een ruime plaats in. Door verbeelding kunnen de leerlingen hun ervaringen tot uitdrukking brengen. Het expliciet aanleren van de technieken en vaardigheden die zij volgens ons hierbij nodig hebben, zien wij als middel én als doel.
- Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen kennismaken met kunst en cultuur in relatie tot hun eigen omgeving. Onze leerlingen leren -waar mogelijk- met 'Books and Boots': naast leren uit boeken, vinden wij leren van een authentieke bron, de werkelijkheid zelf, zeer waardevol. We realiseren dit door regelmatig met de kinderen op onderzoek uit te gaan.
- We willen onze leerlingen de verbinding tussen kunst en cultuur enerzijds en de maatschappij, politiek, wetenschap, natuur en technologie anderzijds laten verkennen. De keuzevakken spelen een belangrijke rol bij het ontwikkelen van probleemoplossend denken en creativiteit. Cultuuronderwijs wordt daarom waar mogelijk in samenhang met andere vakken gegeven.
- Wij hechten ook voor cultuuronderwijs veel waarde aan een programma met een duidelijke, doorlopende leerlijn. We vinden het belangrijk dat de leerlingen met alle disciplines binnen kunst en cultuur in aanraking komen. De leerlijnen muziek, cultureel erfgoed en jeugdliteratuur zijn inmiddels uitgewerkt en geïmplementeerd.
- Wij waarderen de verbindende kracht die cultuuronderwijs bij ons op school heeft. Dit willen wij onze leerlingen, ouders en leerkrachten in het bijzonder laten ervaren tijdens onze vieringen.
- We willen dat ons cultuuronderwijs kan helpen talenten van onze leerlingen te ontdekken, en tevens de ontwikkeling ervan zal stimuleren.
- We vinden het belangrijk onze leerlingen verschillende culturen te laten ervaren.
- Vanuit het oogpunt van **kansengelijkheid** willen wij dat door ons cultuuronderwijs **alle** leerlingen de kans krijgen om -uitgebreid en evenveel- in aanraking te komen met cultuur.
- Tot slot, maar zeker niet minder belangrijk: wij willen onze leerlingen graag laten ervaren hoeveel **plezier** cultuur kan geven!

Hoofdstuk 2 Leerlijnen

Leerlijn erfgoed

Bij de totstandkoming van de leerlijn cultureel erfgoed werd uitgegaan van het volgende:

- de opbouw van de leerlijn geschiedenis, de canon van Nederland en Groningen;
- de bij ons gebruikte methode 'Wijzer!';
- de aanbevelingen uit de Culturele 50 van K&C Groningen;
- logistieke en financiële mogelijkheden;
- aandacht voor erfgoedwijsheid.

Het doel van de leerlijn cultureel erfgoed was het bereiken van een grotere betrokkenheid van onze leerlingen bij geschiedenisonderwijs, en een versterkt cultureel bewustzijn, door het optimaal gebruik maken van cultureel erfgoed in onze directe schoolomgeving, passend bij de visie van Cultuur in de Spiegel. Bij de keuzes die gemaakt zijn, is vooral rekening gehouden met wat zowel leerlingen als leerkrachten aanspreekt, en de praktische haalbaarheid ervan. Alle activiteiten uit de leerlijn zijn verbonden met de verschillende tijdvakken die in de methode '*Wijzer!*' jaarlijks behandeld worden. Voor alle activiteiten zijn contactpersonen, relevante e-mailadressen, telefoonnummers e.d. zo volledig mogelijk in kaart gebracht. (Zie pagina 20/21)

In het team is besproken met welk erfgoed -dichtbij school of iets verder weg- onze leerlingen eind groep 8 kennis gemaakt zouden moeten hebben. Alle leerkrachten is gevraagd de voor hen belangrijke items op te schrijven. Een inventarisatie hiervan volgt in een overzicht hiernaast. De frequentie waarin de items genoemd zijn, heeft de volgorde bepaald. De lijst is daarna nogmaals afgestemd met het team. In de verticale blauwe balk is een overzicht opgenomen van de erfgoeditems voor het primair onderwijs uit de Culturele 50 van K&C Groningen. Alle met een groen vierkantje gemarkeerde erfgoeditems uit de Culturele 50 van K&C Groningen zijn ook terug te vinden in ons programma.

De bus van K&C Culturele Mobiliteit

Het project *Culturele Mobiliteit* helpt scholen bij het organiseren van een bezoek aan één van de grote musea of erfgoedinstellingen in Groningen, zoals bijvoorbeeld het Klooster in Ter Apel, het Openluchtmuseum Het Hoogeland, het Veenkoloniaal Museum of de Fraeylemaborg. Dankzij het voordelige busvervoer dat K&C in samenwerking met het Autobusmuseum in Hoogezand kan aanbieden, is er inmiddels een stormloop van aanmeldingen door scholen voor dit project ontstaan. In de adviesgroep K&C Culturele Mobiliteit, waarin ook de St. Michaëlschool is vertegenwoordigd, is voorgesteld scholen nu eens in de twee jaar te laten deelnemen.

In schooljaar 2024/2025 slaan we daarom een beurt over. We hadden graag wil deelnemen aan:

Groep 3/4 De Fraeylemaborg, programma Arm en Rijk.

Groep 5/6 het Groninger Museum, programma De collectie van het Groninger Museum.

Groep 7 het Noordelijk Archeologisch Depot

Groep 8 het Veenkoloniaal Museum, programma Ontdek de gouden eeuw van Oost-Groningen.

De cultuurwerkgroep gaat nu op zoek naar andere mogelijkheden om deze activiteiten te realiseren. In schooljaar 2025/2026 geven wij ons wel weer op voor het programma van Culturele Mobiliteit.

Gezamenlijk heeft het team de volgende keuzes gemaakt die inmiddels in een vast programma in ons curriculum zijn ondergebracht. (Zie blz. 22 en 23)

- Herinneringscentrum Kamp Westerbork
- Anne Frank Huis
- *Sint Joris en de draak* van beeldhouwer Oswald Wenckebach op het Martinikerkhof
- Folkingestraat, Synagoge, jeugdsjoel en Beth Zekanim
- Het verhaal van de bevrijding van Groningen in april 1945
- Het Groninger Museum
- Het Museum aan de A
- Openluchtmuseum Het Hoogeland
- De Fraeylemaborg
- Klooster Ter Apel
- Veenkoloniaal museum Veendam
- Kunstenaarsvereniging 'De Ploeg'
- Informatie over streekproducten
- De Waddenzee, in zijn algemeenheid: Unesco werelderfgoed
- Gronings volkslied, Gronings dialect
- Groninger Volksverhalen
- Ede Staal
- 't Forum
- Rijksmuseum
- Binnenhof Den Haag
- Een boerderij in bedrijf bezoeken.
- Een molen in bedrijf bezoeken.
- Vesting Bourtange
- Feesten: Sint Michaël, Sint Franciscus, Sint Martinus, Sinterklaas, Kerst, Carnaval en Pasen, Hemelvaart en Pinksteren.
- Oorsprong Groningen, de stadswallen, voormalige stadsmuren en stadspoorten, de eb en vloed- kades aan de Spilsluizen.
- Achtergrond van de Martinikerk en het Martinikerkhof, toren beklimmen, het carillon bekijken.
- Wandeling in de directe omgeving van de school, de kinderen wijzen op wat nieuwbouw is en wat oud is.
- Kennismaking met schilders als Otto Eerelman, Jozef Israëls, Hendrik Nicolaas Werkman, en schrijver/illustrator Cornelis Jetses.
- Groninger hofjes
- Groninger landschap: de Onlanden en wierden.
- Bezoek aan een hunebed
- Speelgoed en gebruiksvoorwerpen van vroeger
- Persoonlijk erfgoed van de kinderen zelf
- Verdwenen beroepen.
- Flora en Fauna van Groningen: koolzaad, suikerbieten.
- 28 augustus Groningens Ontzet
- In zijn algemeenheid: de Groninger canon
- In zijn algemeenheid: de Unesco werelderfgoed.

Erfgoeditems uit de Culturele 50 van K&C Groningen:

01 Anne Frank leren kennen

02 Het meisje van Yde zien.

03 Rondleiding door eigen stad of dorp.

04 Het Rijksmuseum bezoeken.

11 Een werkende molen bezoeken.

14 Kunst meemaken op straat.

15 Een tentoonstelling maken.

17 Een hunebed aanraken.

22 De geschiedenis van je eigen familie onderzoeken.

24 Sinterklaas en Sint Maarten vieren

31 Een oorlogsherdenking meemaken.

34 Filosoferen over de betekenis van kunst.

35 Een openluchtmuseum bezoeken.

37 In streekdialect een liedje of verhalen horen.

39 Sprookjes lezen, vertellen of voorgelezen worden.

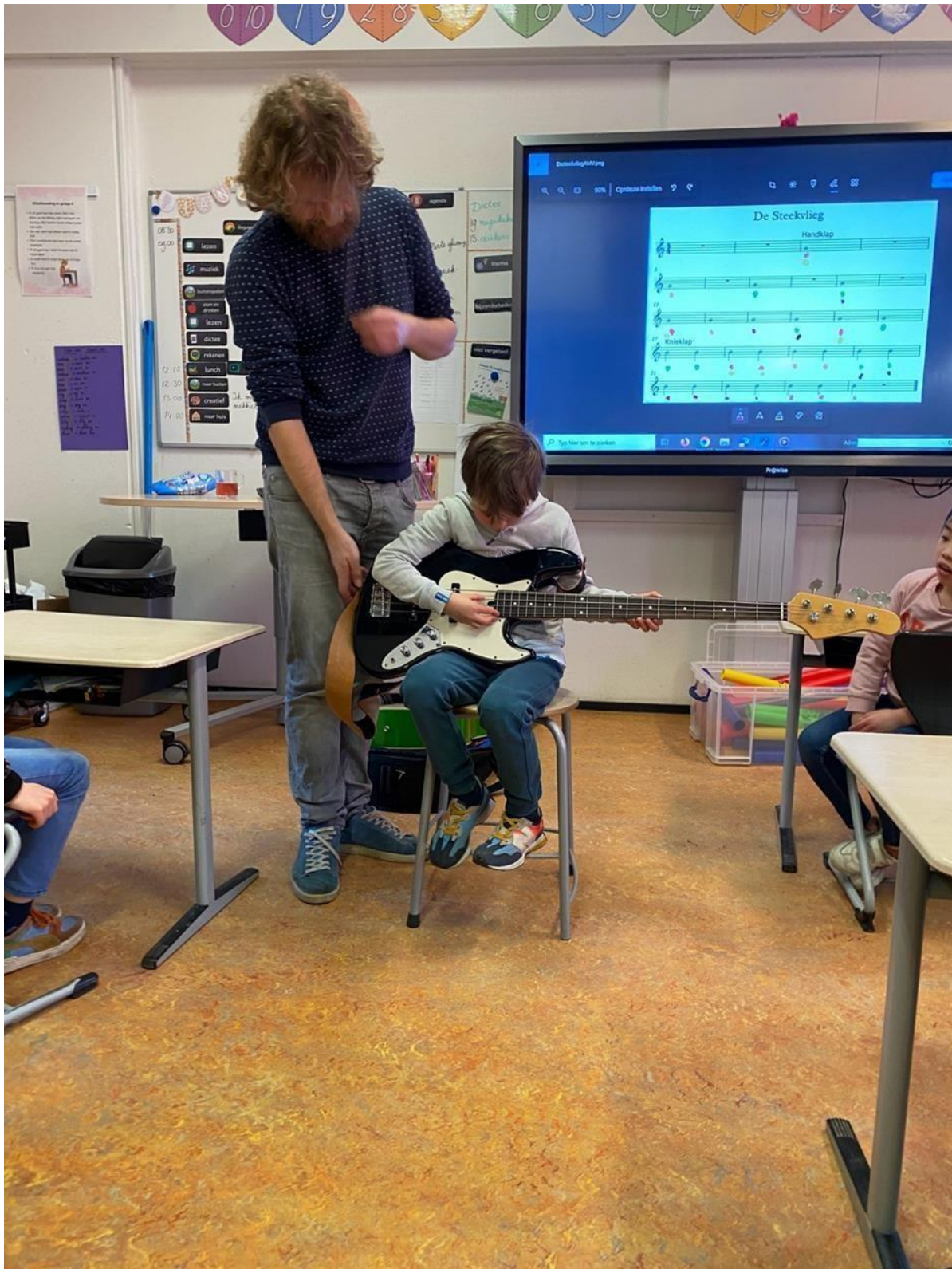
42 Een kerk bezoeken.

45 Het Nederlands volkslied leren.

De groen aangevinkte items heeft de Sint Michaëlschool opgenomen in haar curriculum.

Programma erfgoededucatie	Erfgoed waarvan het team vindt dat onze leerlingen er eind groep 8 kennis mee gemaakt zouden moeten hebben.	Contactgegevens cultuuraanbieders, verwijzingen naar lessuggesties.
Groep 1/2	Optie 1 of 2 (spiegelprogramma voor de heterogene groep): 1. Een boerderij in bedrijf bezoeken. 2. Een molen in bedrijf bezoeken. 1. Speelgoed en gebruiksvoorwerpen van vroeger 2. Persoonlijk erfgoed van de kinderen zelf • Bezoek Museum aan de A (Wegens verbouwing gesloten.) • Schrijver/illustrator Cornelis Jetses.	Wilma's Erf Zuidveld 16 9755 TM Onnen Tel. 050-4063670 Email: info@wilmaserf.nl Zie erfgoedwaaier Zie erfgoedwaaier Zie erfgoedwaaier Museum aan de A Brugstraat 24 9711 HZ Groningen Tel. 050 312 22 02 info@museumaandea.nl educatie@museumaandea.nl
Groep 3	• Het Hoogeland Museum • Verdwenen beroepen. • Familiegeschiedenis, de tijd van opa en oma	Culturele Mobiliteit in Groningen en Drenthe, K&C contactpersoon Jolanda Vas, tel. 050 72 10 840 Zie erfgoedwaaier Zie erfgoedwaaier
Groep 4	• De Fraeylemaborg • Flora en Fauna van Groningen: koolzaad, suikerbieten,	Culturele Mobiliteit in Groningen en Drenthe, K&C contactpersoon Jolanda Vas, tel. 050 72 10 840 Contact Groninger Landschap, tel. 050 313 5901
Groep 5	• Klooster Ter Apel • Otto Eerelman • Bezoek aan de Groninger landschap: de Onlanden	Culturele Mobiliteit in Groningen en Drenthe, K&C contactpersoon Jolanda Vas, tel. 050 72 10 840 Wandeling naar Stadhuis en geboortehuis hoek Zwanestraat Oude Boteringestraat. Contact Groninger Landschap, tel. 050 313 5901
Groep 6	• De Waddenzee • Veenkoloniaal museum Veendam • Jozef Israëls	Schoolreis Schiermonnikoog groep 6 Culturele Mobiliteit in Groningen en Drenthe, K&C contactpersoon Jolanda Vas, tel. 050 72 10 840 Wandeling naar standbeeld Heereplein, geboortehuis Vismarkt
Groep 7	• Sint Joris en de draak van beeldhouwer Oswald Wenckebach op het Martinikerkhof • Het Groninger museum • Vesting Bourtange • Kunstenaarsvereniging De Ploeg • Achtergrond van de Martinikerk en het Martinikerkhof, toren beklimmen, het carillon bekijken.	Wandeling naar Martini kerkhof Culturele Mobiliteit in Groningen en Drenthe, K&C contactpersoon Jolanda Vas, tel. 050 72 10 840 Stadswandeling
Groep 8	• Amsterdam Anne Frank Huis • Herinneringscentrum Westerbork	Draaiboek Sarina van Straatum leerkracht groep 8, beschikbaar.

	- Folkingestraat, Synagoge, de jeugdsjoel en Beth Zekanim - Het verhaal van de bevrijding van Groningen in april 1945 - Vervolging en Vrijheid - Amsterdam Rijksmuseum - Den Haag, Binnenhof, Panorama v. Mesdag H. N. Werkman	Draaiboek Sarina van Straatum, leerkracht groep 8, beschikbaar. Wandeltocht vanuit de Synagoge, contactpersoon Marcel Wichgers. Tel. 050 312 31 51 Leskist beschikbaar Draaiboek Sarina van Straatum, leerkracht groep 8, beschikbaar. Draaiboek Sarina van Straatum, leerkracht groep 8, beschikbaar. GRID Grafisch Museum Groningen Wegens herhuisvesting tijdelijk gesloten. tel. 050-5256497 info@gridgroningen.nl Postadres Westerse Drift 5 9752 LA Haren
Jaarlijks terugkomend schoolbreed	Alle regionale feesten en katholieke vieringen : Sint Michaël, Sint Martinus, Sinterklaas, Kerst, Carnaval en Pasen. Hemelvaart en Pinksteren. 28 augustus Groningens Ontzet	Voor deze feesten zijn voor de organisatie werkgroepen samengesteld. Per feest is een kwaliteitskaart met draaiboek beschikbaar. De groepen 7 en 8 brengen per schooljaar een bezoek aan de Schoolkerk van Garmerwolde. Aanmelden: info@schoolkerk.nl
Groepen 1,2,3 en 6, overeenkomstig met het aanbod uit het abonnement op het Forum	Bezoek aan het Forum	info@forum.nl 050 368 36 83 Iris Burgstra Lees-/mediaconsulent Jeugd & Educatie I.burgstra@forum.nl
Keuzevakken vrijdagmiddag: optie: koken optie taal/poëzie	Informatie over streekproducten Gronings volkslied, Gronings dialect. Groninger Volksverhalen Ede Staal	Organisatie keuzevakken Henk Stroetinga. Organisatie koken; Gina Sluiter Organisatie Poëzie, Gronings dialect als keuzevak: Henk Stroetinga
Groot thema Schoolbreed:	Thema's 2024/2025 n.t.b.	
Stadswandelingen voor de midden- en bovenbouw:	- de directe omgeving van de school, de kinderen wijzen op wat nieuw en wat oud is. - Groninger hofjes - Oorsprong Groningen, de stadswallen, voormalige stadsmuren en stadspoorten, de eb en vloed kades aan de Spilsluizen.	<i>In bovenstaand programma wordt een aantal items uit de aanbevelingen van K&C's culturele 50 niet genoemd, Deze items zijn een nog te ontwikkelen product.</i>

Leerlijn muziek

De muzieklessen op de St. Michaëlschool gaan uit van de competenties/muziekdoelen zoals beschreven door de Stichting Leerplan Ontwikkeling. Dit doen we aan de hand van de muziekmethode *'Eigen-wijs digitaal'*. Wekelijks besteedt iedere leerkracht aandacht aan muziek, waar mogelijk in verbinding met andere vakken, bijvoorbeeld bij het aanleren van de tafels (rekenen), of bij het uitbreiden van de woordenschat (Engels, Nederlands). Ieder schooljaar worden twee musicals opgevoerd: de kerst- en eindmusical. Deze musicals kennen een lange historie bij ons, en vormen beide een muzikaal hoogtepunt. Alle groepen treden hierin op met een muzikale bijdrage. Elk kind staat in beide voorstellingen op het podium. Dat vinden we erg belangrijk. Daarnaast worden door de leerlingen van groep 8 solo-presentaties gegeven.

Jaarlijks wordt in de adventsperiode 's morgens voor aanvang van de schooldag opgetreden door een (tijdelijk) orkestje van leerlingen, in wisselende samenstelling onder begeleiding van ouders. De kinderen spelen op hun eigen instrumenten. De St. Michaëlschool beschikt over een piano in het speellokaal. Daarnaast is er een muziekkast met kleine instrumenten. Onze school doet mee aan het cultuurmenu in Groningen. Binnen het cultuurmenu bezoekt groep 7 jaarlijks een klassiek concert van het Noord Nederlands Orkest.

In schooljaar 2024/2025 worden door verschillende muziekdocenten van muziekschool Vrijdag muzieklessen bij ons op school gegeven:

groep	wat	wanneer	Tijd	docent
Olifanten	Zingen in de klas Groep 1/2	Do 9 januari Do 20 mrt	09:00 09:45	Lauri Bruins
Zebra's	Zingen in de klas Groep 1/2	Do 9 januari Do 20 mrt	09:45 10:30	Lauri Bruins
Papegaaien	Zingen in de klas Groep 1/2	Do 9 januari Do 20 mrt	10:30 11:15	Lauri Bruins
Groep 3	Muziek in de klas	Woe 8 januari Woe 19 mrt	11:30 12:15	Michiel van der Veen
Groep 4	Muziek in de klas	Woe 8 januari Woe 19 mrt	12:15 13:00	Michiel van der Veen
Groep 5	Muziek in de klas	Di 7 januari Di 18 mrt	09:00 10:00	Michiel van der Veenae32
Groep 6	Instr in de klas: gitaar	Di 7 januari Di 18 mrt	10:00 11:00	Michiel van der Veen George Sopuca
Groep 7	Pop in de klas	Di 7 januari Di 18 mrt	09:00 10:00	Selim Boukhris Julius Jonke
Groep 8	Hiphop in de klas	Di 7 januari Di 18 mrt	10:35 11:35	Selim Boukhris Julius Jonke

De hierboven genoemde activiteiten worden voor een deel gefinancierd door de subsidieregeling van de gemeente Groningen: 'Ieder kind muziek'. Het overige deel wordt betaald vanuit het schoolbudget.

Deskundigheid m.b.t. muziek: jaarlijks neemt het team deel aan het symposium 'Wat klinkt daar in de klas?', georganiseerd door *Méér Muziek in de klas*.

SCHOOLBIBLIOTHEEK SINT-MICHAËLSCHOOL door Margreet Santing

De schoolbibliotheek bestaat al vele jaren binnen de Sint-Michaëlschool en is niet meer weg te denken. Begonnen met een kleine ruimte in de nok van het gebouw en nu uitgegroeid tot een volwaardige bibliotheek in een eigen ruimte waar de kinderen dagelijks tussen 8.30 - 9.00 terecht kunnen. De meeste ochtenden hebben de kinderen uit groep 4 t/m 8 een half uur vrij lezen op hetzelfde tijdstip dat de schoolbibliotheek geopend is. Zo is er altijd ruimte om een boek te ruilen. De bieb wordt dagelijks gerund door 2 biebouders. Zij begeleiden de kinderen bij vragen, geven tips, lenen de boeken uit, nemen ze weer in en zetten alle boeken weer op de juiste plaats terug in de kast. Daarnaast worden alle werkzaamheden gecoördineerd door een medewerker van de school. De schoolbibliotheek werkt met het geautomatiseerde systeem V@school-air. Dit is een eigentijds en kindgericht bibliotheeksysteem. Naast het innemen en uitlenen kun je boeken opzoeken, biedt het o.a. lees- en boekentips etc.

Elk kind heeft een eigen bibliotheekpasje. Dit pasje is verbonden met het pasje van één van de Forum bibliotheken als je daar lid van bent. Dit pasje wordt altijd in de schoolbibliotheek bewaard. Zo kun je als schoolbibliotheek ook altijd achterhalen waar een boek zich bevindt.

Elk kind leent telkens 1 leesboek en daarnaast mogen ze ook een informatieboek lenen. Ook is het mogelijk een boek te reserveren. Leerkrachten kunnen ook gebruik maken van de bibliotheek of desgewenst een kleine collectie in de klas ter ondersteuning krijgen. Deze collectie wordt een paar keer per jaar gewisseld. De boeken worden uitgeleend op speciale groepspassen die er van elke groep zijn.

De collectie van de schoolbibliotheek bestaat uit verhalende- (=lees-) en informatieboeken. Er zijn leesboeken op allerlei niveaus, vanaf startboeken voor de kinderen uit groep 3 die net beginnen met lezen t/m de C-boeken voor kinderen van 12 à 13 jaar. Er zijn boeken met een speciaal lettertype voor kinderen met dyslexie, Engelse boeken, toneelleesboeken, strips en informatieboeken over diverse onderwerpen. Elk jaar wordt een vast bedrag opgenomen in de begroting voor de aanschaf van nieuwe boeken. Zo kunnen er jaarlijks gemiddeld 100 nieuwe boeken worden gekocht. De nadruk bij het aanschaffen ligt voor 80% op leesboeken. Daarbij wordt o.a. gelet op het aantal uitleningen, vervangen van oude gedateerde en versleten exemplaren, vraag die kinderen en leerkrachten hebben. En als laatste, maar zeker niet onbelangrijk het beschikbare aanbod, welke nieuwe boeken er zijn of nog uitkomen. Regelmatig, zo'n 4 à 5 keer per jaar worden er onderwijsrecensies uitgebracht die veel informatie geven. Daarnaast is een rondje langs de boekhandelaren altijd heel gezellig, maar levert bovendien veel inzicht op. Naast de dagelijkse biebwerkzaamheden wordt er binnen de Sint-Michaëlschool ook veel aandacht geschonken aan jaarlijks terugkomende leesbevorderende activiteiten zoals:

Voorleesdagen

Tijdens de voorleesdagen die in januari plaatsvinden wordt er extra veel voorgelezen op school. Vaak worden hier ouders voor ingeschakeld of opa's en oma's. Zij lezen dan een bekroond prentenboek van dat jaar voor of kiezen zelf een geschikt boek.

Kinderboekenweek

Aan dit evenement dat plaatsvindt in begin oktober wordt altijd ruimschoots aandacht besteed. Na de zomer worden de leerkrachten alvast ingelicht met een informatief stuk. Zij krijgen de gelegenheid een themaboek te kiezen die zij dan later kunnen behandelen in hun eigen groep. Daarnaast staan er door de hele school Themaboeken en Griffelboeken uitgestald. Op alle verdiepingen is een tentoonstelling ingericht. Kinderen mogen een boek direct meenemen naar de klas of ze kunnen het reserveren en na de KBW lezen. Voor de kinderen van groep 3, 4 en 5 en groep 6, 7 en 8 worden ook allerlei activiteiten georganiseerd. Ook de ouders worden bij de Kinderboekenweek betrokken. De school heeft sinds diverse jaren een goed contact met boekhandel Riemer die tijdens de KBW altijd een spaaractie organiseert. Dit houdt in dat ouders die tijdens de KBW een Kinderboek kopen bij Riemer de kassabon op school inleveren. 20% van elke bon gaat in een spaarpot en aan het eind van de KBW mag de school daar dan extra boeken van kopen. Een leuk en zinvol initiatief waar de ouders graag aan meewerken.

Nationale Voorleeswedstrijd

Deze activiteit, speciaal voor groep 7 en 8, wordt jaarlijks georganiseerd in november. De kinderen vinden het wedstrijdelement, het tegen elkaar strijden, best wel spannend. Ze leren naar elkaar te luisteren en van elkaar te leren en ook om hun angst te overwinnen bij het lezen en voordragen in het openbaar. Een jury maakt de schoolkampioen bekend die hiervoor een boek cadeau krijgt.

Leerlijn jeugdliteratuur en poëzie

Leesplezier is de basis voor leren lezen. Als kinderen plezier hebben in lezen, lezen ze meer en gaan ze steeds beter lezen. Daardoor kunnen zij meer kennis opdoen en zich ook literair ontwikkelen.

Het begint allemaal met leesplezier. We willen daarom op de St. Michaëlschool het leesplezier van de kinderen vergroten door het aanbieden van een grote verscheidenheid aan aantrekkelijke boeken. In alle groepen wordt dagelijks voorgelezen, variërend van prentenboeken in de onderbouw tot titels uit de Canon voor Jeugdliteratuur in de bovenbouw. Het fundament onder de leerlijn jeugdliteratuur en poëzie is onze schoolbibliotheek. In het kader op blz. 29 legt Margreet Santing uit hoe de schoolbibliotheek bij ons op school is georganiseerd. Verder is er een goede samenwerking met de Openbare Bibliotheek. De OB is op loopafstand gehuisvest in het Forum aan de Grote Markt.

De rol van de leerkracht en de methode

Alle leerkrachten zijn op zoek naar een evenwichtig (literatuur)aanbod dat enerzijds literatuur en poëzie laat ervaren, en anderzijds het onderzoekend en creërend vermogen van de kinderen stimuleert. De stel- en poëzieopdrachten uit de taalmethode *Staal* zijn een belangrijke aanvulling hierop. In elk leerjaar wordt aandacht besteed aan creatief schrijven, in het bijzonder aan poëzie. Vanaf groep 3 komen de kinderen in aanraking met verschillende dichtvormen, zoals: het elfje, acrostichon (naamdicht) en andere rijmsoorten. Door hier structureel aandacht aan te besteden groeit het zelfvertrouwen van de kinderen wat betreft het schrijven van poëzie.

Poëzie krijgt ook op de volgende manier aandacht:

- Bij de keuzevakken in de bovenbouw verzorgt jaarlijks een lokale dichter een aantal poëzie-workshops.
- Ieder jaar sturen we gedichten in voor de dichtwedstrijd *Doe Maar Dicht Maar*, georganiseerd door de stichting *Het Poëziepaleis*. We zijn er trots op dat van zeven leerlingen van ons de inzendingen geplaatst zijn in de nieuwste dichtbundel 'Confetti in mijn hoofd'. We vinden het heel eervol dat onze leerling Elin Grossi Michel in februari 2025 met haar gedicht *Boeken* verkozen werd tot kinderdichter van Groningen.
- Poëzie van de kinderen wordt geprint in mooi vormgegeven boekjes of op kaarten.
- Werk van de kinderen (door hen geïllustreerd) wordt in de gangen en vitrines tentoongesteld.
- Verhalen en gedichten worden verwerkt tot voorstellingen en voordrachten.
- Vanaf groep 6 houden de leerlingen boekbesprekingen. Op deze manier wordt geoefend met het bijhouden van een leesdossier. (Een goede oefening voor de leesautobiografie later in het voortgezet onderwijs.)

Bezoek van De Schoolschrijver

In schooljaar 2024/2025 nemen we opnieuw aan deel twee programma's van de Stichting De Schoolschrijver. De groepen 3 en 4 doen mee aan 'Zin in verzinnen' en de groepen 5 t/m 8 doen mee aan 'Van Kop tot staart'. Dit jaar niet tijdens de Kinderboekenweek, maar in maart 2025.

De Schoolschrijver biedt op basisscholen lessen en opdrachten aan rond lezen en schrijven. Het doel van *De Schoolschrijver* is het stimuleren van lezen en creatief schrijven bij leerlingen. Hierdoor kunnen zij zich beter persoonlijk ontplooiën, waardoor hun kansen verbeteren, zowel op school als in de maatschappij. Voor meer informatie zie de volgende link” [De Schoolschrijver - Ieder kind taalsterk](#)

Activiteiten Forum 2024/2025	
Groep 1	Bezoek bibliotheek Forum
Groep 2	Bezoek bibliotheek Forum
Groep 3	Vakantielezen
Groep 4	Gratis online les
Groep 5	striptekenen
Groep 6	Bezoek aan de filmzaal
Groep 7	Bommen Berend speurtocht Digi-maaklab Nationale AI cursus Junior
Groep 8	n.t.b.

Verslag n.a.v. gesprek iris Brugstra/Miriam Koning

wensenlijstje/mogelijkheden/extra info

groep 4 zou graag naar filmfestival Framed gaan: 185,00 euro

groep 5 optie: 'Lees je fit challenge' kunnen doen, 55 euro.

gratis filmsets te leen/ bezoek kleuters film 5 euro per leerling

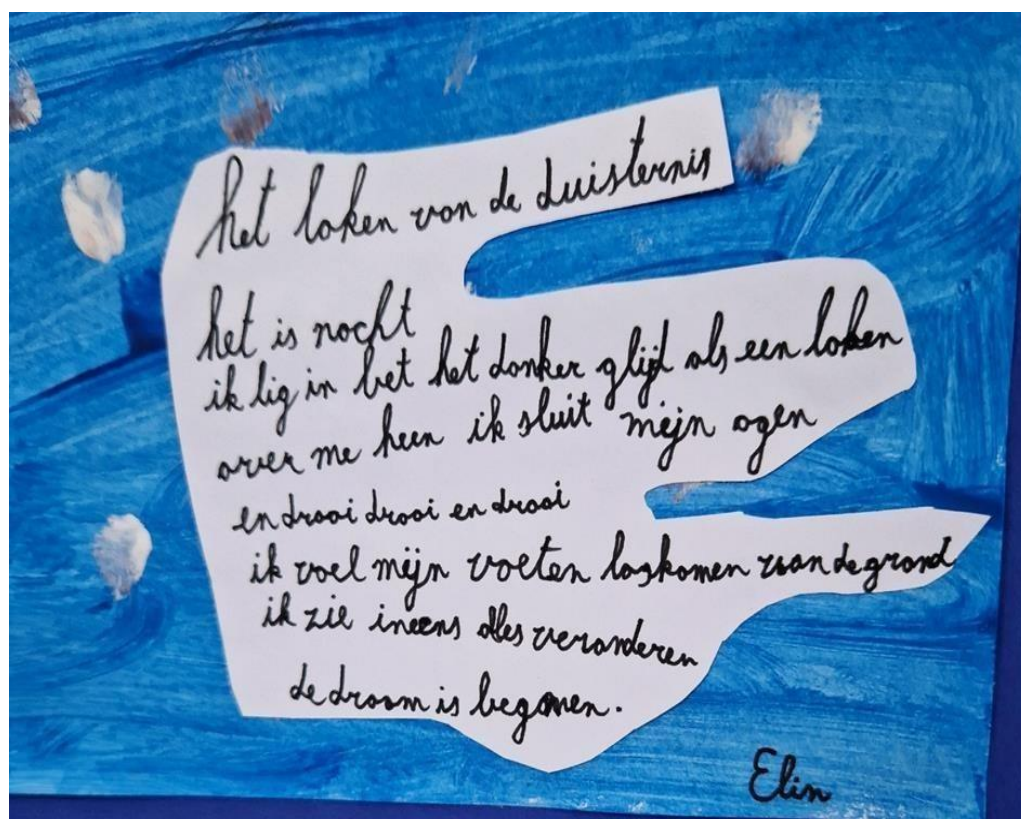
voor groep 7/8 is Hackshield een aanrader en gratis

advies voor de schoolbibliotheek mogelijk

groep 8 kan voor 2,50 per leerling een rondleiding krijgen.

max 10 projectcollecties per jaar af te nemen bij de bibliotheek, schoolbrede collectie telt als 1 x.

voor bezoek graag een mail aan Iris sturen

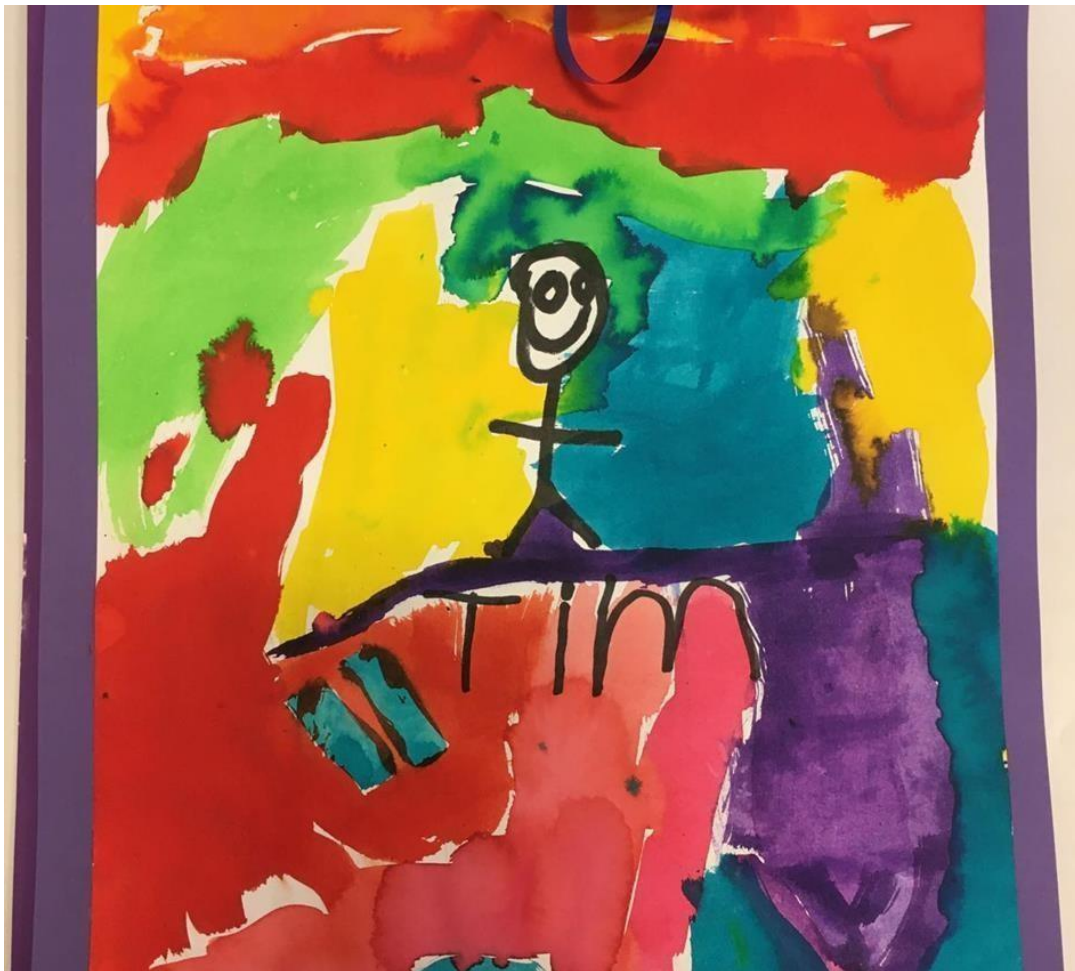
Leerlijn Beeldende vorming

In een enquête die onder teamleden is afgenomen, is gevraagd welke leerlijn in 2024/2025 naast audiovisuele vorming extra aandacht zou moeten krijgen. De meeste collega's hebben aangegeven de leerlijn beeldende vorming verder te willen ontwikkelen met daarin speciale aandacht voor het opzetten van een leerlijn druktechnieken voor groep 1 tot en met 8. Recentelijk is een linoleumpers voor dit doel aangeschaft en heeft het team nascholing gevolgd wat betreft het gebruik van de linoleumpers.

Omdat de papieren versie van de methode 'Moet je doen' die wij tot nu toe gebruikten verouderd is, heeft de cultuurwerkgroep ook gekeken naar verschillende opties voor een digitale methode beeldende vorming. De keuze is groot en kwalitatief goed. De cultuurwerkgroep gaat zich in schooljaar 2024/2025 hierin verdiepen. Het voordeel van een methode is dat alle technieken en vaardigheden gestructureerd aan bod komen. Ook zit er een duidelijke opbouw *inleiding-kern-evaluatie* in alle lessen. Nadeel is wel dat de opdrachten elk jaar terugkomen en vaak niet aansluiten bij een thema dat in de groep speelt. Een bepaalde mate van vrijblijvendheid met betrekking tot methodegebruik is gewenst, omdat we ook willen kunnen inspelen op de actualiteit of op wat door de leerlingen wordt aangedragen.

In de aanvraag van de CMK-4 gelden is beeldende vorming als ontwikkelpunt opgenomen.

Daarnaast bieden de muziekmethode 'Eigenwijs digitaal' en de taalmethode 'Staal' beide veel lesideeën voor beeldende vorming waardoor vakoverstijgend werken bevorderd wordt.

Leerlijn drama en de Leergemeenschap Cultuureducatie

Voor de schooljaren 2023/2024 en 2024/2025 is de St. Michaëlschool op basis van ons motivatiedocument door K&C Groningen een doelsubsidie van 8.000 per jaar euro toegekend, bestemd voor het opbouwen van een Leergemeenschap Cultuureducatie (bijvoorbeeld te besteden aan vervangingsuren van een leerkracht, honorarium culturele partner, inhuren van expertise). De leergemeenschap wordt in deze twee jaar ondersteund door Jeffrey Deelman, procesbegeleider van K&C Groningen, en docentonderzoekers van de Hanzehogeschool.

Wat houdt een Leergemeenschap Cultuureducatie in?

In een Leergemeenschap Cultuureducatie werken onderwijs- en cultuurprofessionals samen aan het ontwikkelen van betekenisvolle cultuureducatie. De leergemeenschap richt zich op het leren van elkaar, de dialoog onderling en met de leerlingen, en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de leerlingen. Het startpunt is een gezamenlijke vraag of uitdaging. Het eindresultaat staat vooraf niet vast. Elke leergemeenschap ontwikkelt zich op een eigen manier en is daarmee uniek.

De vraag die op de voorgrond staat is:

‘Wat nemen onze individuele leerlingen mee uit ons cultuureducatieaanbod?’.

Per leergemeenschap wordt besloten wat een passende manier is om dat zichtbaar te maken. Dit kan in de vorm van een portfolio of logboek, maar ook op andere manieren, die aansluiten bij de werkwijze van de school of bij de ideeën van de culturele partner.

Culturele partners met wie wij in schooljaar 2023/2024 en 2024/2025 hebben samengewerkt: Aike Vogelzang, dramadocent, en Josephine van de Beld, decorontwerper en Eileen Veldkamp, zangpedagoog.

Drama

Bij het opzetten van een leergemeenschap samen met cultuurprofessionals willen wij graag de leerlijn drama centraal stellen. Drama heeft bij ons op school met name tijdens de keuzevakken en de beide schoolmusicals (kerst- en eindfeest) altijd een belangrijke plaats ingenomen. Door twee ‘corona’ schooljaren en verschillende wisselingen in de wacht (vanwege pensionering), heeft de leerlijn drama echter hernieuwd elan nodig. Op dit moment ontbreekt een doorgaande lijn. We zouden graag een leerlijn van groep 1 tot en met 8 willen uitzetten. Beginnend met het uitspelen van bestaande verhalen in de kleutergroepen (denk aan sprookjes), dit verder uitbouwend voor de hogere groepen onder andere tijdens onze keuzevakken (denk bijvoorbeeld aan een doorontwikkeling van A Midsummer Night’s Dream voorstelling voorjaar 2024), uiteindelijk toewerkend naar een professionelere aanpak van onze musicals, in de vorm van een ‘eigen’ productie: de leerlingen op basis van een zelfgemaakt verhaal een voorstelling laten maken en deze laten presenteren aan alle leerlingen en ouders. Persoonlijke groei van onze leerlingen vinden we in dit hele proces belangrijk: waardering voor hun eigen spel, maar we willen hen ook leren de ideeën van andere kinderen te waarderen. We willen de leerlingen graag voorstellingen laten maken met meer interactie tussen de kinderen en hun publiek. Meer inbreng m.b.t. zelf geschreven dialogen en daarmee een sterkere verbinding met het vak creatief schrijven tot stand brengen. En ook bijvoorbeeld graag een eigen choreografie laten maken. Daarnaast meer theatrale effecten laten ontwikkelen met ook meer aandacht voor het decor.

Cultuurmenu 2024/2025

Een van de pijlers onder ons cultuurprogramma is het Cultuurmenu door K&C Groningen. In het Cultuurmenu maken kinderen van groep 1 t/m 8 kennis met professionele kunsten als theater, dans, literatuur, beeldende kunst, film en muziek. Ook is er aandacht voor media en erfgoed. Daarnaast wordt in het Cultuurmenu lesmateriaal aangeboden. Scholen kunnen dat gebruiken om met kinderen te praten over kunst. Het lesmateriaal moedigt kinderen aan om zelf met een kunstvorm aan de slag te gaan. De volgende activiteiten worden in schooljaar 24024/2025 aangeboden:

groep	wat	waar	wanneer	Aantal LL	begeleiders
1/2	Potjesman (CM Groningen)	Speellokaal St. Michaëlschool	wo 05 feb 2025 10:30 - 11:10 en 11:40 - 12:20	N.B.: Één kleutergroep moet gesplitst worden 2x37 ll.	n.v.t.
3	De eik was hier (CM Groningen) K&C	Eigen klaslokaal		33	2
4	Kunstcodekraker	Speellokaal St. Michaëlschool	ma 14 okt 2024 10:30 - 11:30	27	n.v.t.
5	Groninger Museum Kinderbiënnale (CM Groningen)	Hoofdingang, Groninger Museum	wo 09 okt 2024 12:00 - 13:30	23	3
6	Wildlife Photographer of the Year (CM Groningen)	Gele balie, Groninger Forum	vr 18 okt 2024 10:00 - 11:00	30	3
7	Spring in het orkest! LIVE Oosterpoort	Grote Zaal, De Oosterpoort Spot	vr 06 jun 2025 11:15 - 12:00	24	2
8	Giselle (CM Groningen)	Zaal, Stadschouwburg Spot	ma 25 nov 2024 12:00 - 13:15	26	2

Stichting Kunst & Cultuur organiseert het Cultuurmenu met Forum Groningen, Groninger Museum, Het Houten Huis, Kunstpunt Groningen, Noord Nederlands Orkest, SPOT Groningen en Profound Play.

Hoofdstuk 3 Deskundigheid, Netwerk, Cultuurwerkgroep

Deskundigheid

Met betrekking tot cultuuronderwijs is de volgende expertise op de St. Michaëlschool aanwezig:

- Arianne Wijninga (schoolleider) heeft in 2019 deelgenomen aan Visie ~ Verbinding ~ Verbeelding, een pilot *Visie en beleidsontwikkeling voor cultuuronderwijs* voor schoolleiders primair onderwijs uit Groningen
- Jacobien Knol (leerkracht) heeft de opleiding tot Cultuurbegeleider aan de Hanzehogeschool in 2020 afgerond.

Netwerk

Om een visie en leerlijnen te ontwikkelen, deskundigheid te bevorderen en een programma samen te stellen, is een goed netwerk onontbeerlijk. Vanuit K&C Groningen wordt de St. Michaëlschool begeleid door Eva Cats. Zij is een vraagbaak waar wij voor allerhande praktische zaken terecht kunnen.

Daarnaast hebben we door verschillende activiteiten het volgende netwerk opgebouwd:

- De Leergemeenschap, zie paragraaf leerlijn drama en de leerlijn cultuureducatie.
- Het bezoeken van bijeenkomsten georganiseerd door K&C, LKCA en Hanzehogeschool door de cultuurwerkgroep.
- Deelname aan de Klankbordgroep Cultuurmenu K&C Groningen: Jacobien Knol.
- Redactielid van het Cultuurmenu K&C Groningen: Arianne Wijninga.
- Deelname aan 'De Muziektafel': Jacobien Knol.
- Deelname adviesgroep de Canon van Groningen: Jacobien Knol
- Deelname aan de stuurgroep 'Meer Muziek in de Klas': Arianne Wijninga.
- Deelname Adviesgroep Culturele Mobiliteit Groningen, Jacobien Knol
- Regelmatige samenwerking met de Synagoge (Marcel Wychers), Museum aan de A, Michèle Corbier en Kirsten Bos (historica).
- Contact Tineke Neyman docent Hanzehogeschool over Burgerschapsvorming.
- Contact met Universiteitsmuseum project Aletta Jacobs
- Deelname denktank Werelderfgoed NL; Meerjarenplan Educatie 2024-2030
- Deelname aan GRoninger ONDerwijsdag (GROND)
- Deelname aan festival Krachtstof K&C Groningen
- Bezoeken van de 'Meet Up!' van de Vereniging CultuurProfielScholen-PO
- Bezoeken CultuurProfielScholen-PO
- Samenwerking met de twee andere scholen van de Katholiek Onderwijs Centrale (KOC): Bisschop Bekkersschool (ICC'er Mirjam Pepplinkhuizen), en de St.Franciscusschool (ICC'er Nynke Miedema).

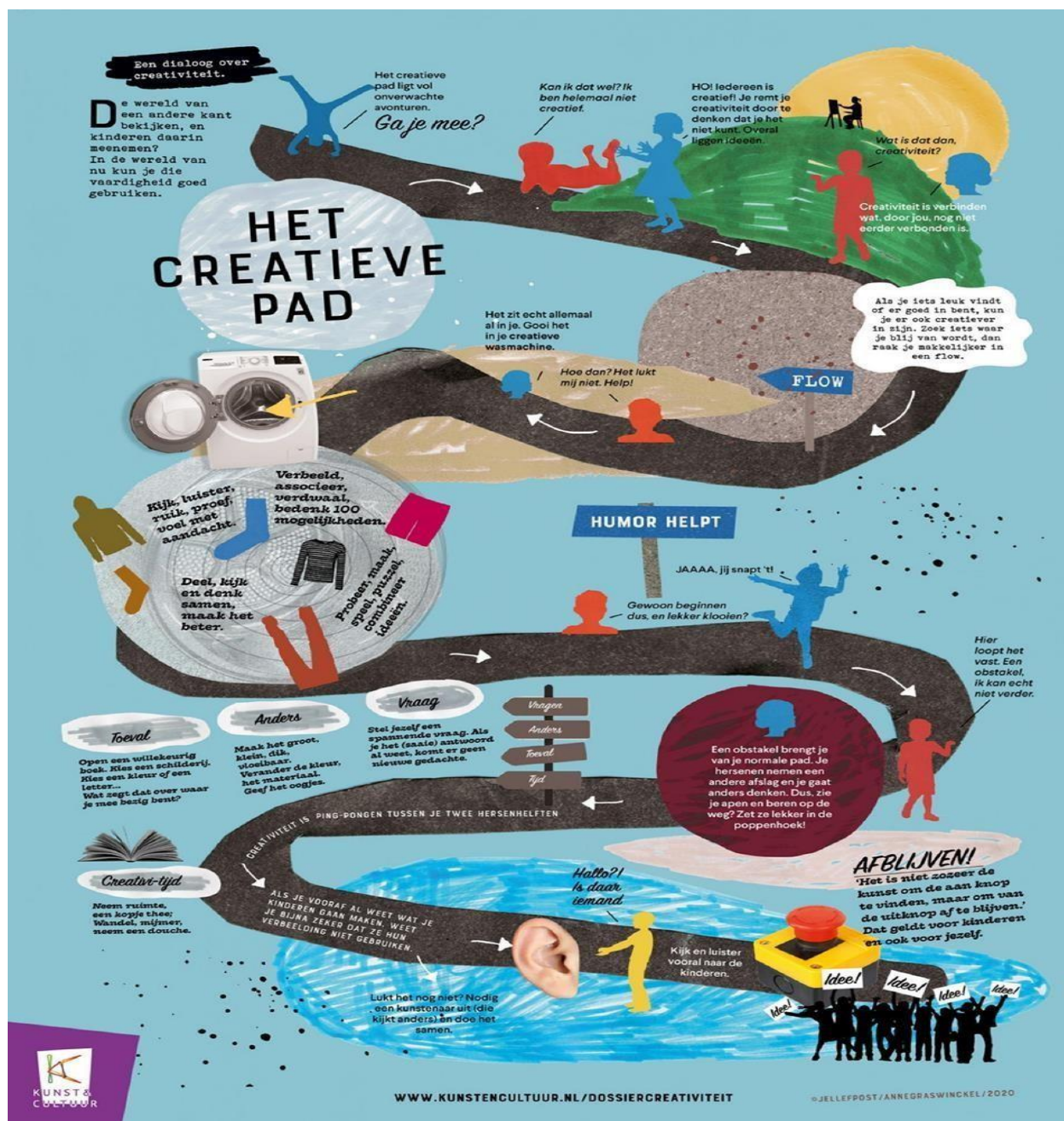
Peilingsonderzoek Kunstzinnige oriëntatie

De St. Michaëlschool heeft maart/april deelgenomen aan het Peilingsonderzoek Kunstzinnige oriëntatie uitgevoerd door KBA Nijmegen in samenwerking met CITO, Universiteit van Groningen, en het Kohnstamm Instituut in opdracht van de inspectie voor onderwijs.

Het onderzoek is een peilingsonderzoek naar de kennis, houding en vaardigheden van groep-8 leerlingen binnen

de verschillende kunstzinnige disciplines: beeldend, dans, drama/theater en muziek. Daarnaast werd ook de kennis van leerlingen over en waardering voor cultureel erfgoed op het gebied van kunst gepeild. Doel van dit onderzoek is het in kaart brengen hoe het onderwijs in Kunstzinnige oriëntatie op Nederlandse basisscholen wordt ingericht. En in hoeverre leerlingprestaties gerelateerd zijn aan specifieke kenmerken van het onderwijs in Kunstzinnige oriëntatie.

We ontvangen wanneer de resultaten van het onderzoek verwerkt zijn, een rapport met de uitkomsten van onze school. Het rapport kan ons helpen om ons onderwijs wat betreft cultuureducatie verder te ontwikkelen. Daarnaast worden de resultaten gebruikt in een landelijke rapportage over het onderzoek.

Cultuurwerkgroep: taakomschrijving en taakbeleid.

Op de St. Michaëlschool is een cultuurwerkgroep actief, samengesteld uit drie teamleden: Miriam Koning, Gerdy Niehof en Jacobien Knol. Jacobien Knol is cultuurbegeleider en per week 3,5 uur (wtf 0,0975) uit geroosterd voor cultuureducatie.

De cultuurwerkgroep neemt de volgende taken op zich:

Cultuuractiviteiten plannen, waaronder:

- ✓ cultuurmenu
- ✓ erfgoedbus (culturele mobiliteit)
- ✓ activiteiten Forum Groningen
- ✓ projecten
- ✓ activiteiten waar subsidie voor is verkregen aanvragen
- ✓ Muzieklessen vakdocent Vrijdag inplannen

Subsidies aanvragen bij K&C Groningen:

- ✓ CMK
- ✓ Productontwikkeling

Externe contacten onderhouden, zie vorige paragraaf.

Overige activiteiten:

- ✓ Jaarplanning/jaarverslag maken.
- ✓ Evi (digitaal evaluatie-instrument van K&C Groningen) invullen.
- ✓ Materialen aanschaffen.
- ✓ Nascholing volgen/deskundigheidsbevordering regelen.
- ✓ Evalueren met cultuuraanbieders.
- ✓ Overleg leerkrachten en directie.
- ✓ Wensen inventariseren, activiteiten evalueren.
- ✓ Overleg andere werkgroepen, taal en identiteit.
- ✓ Enquête onder leerlingen en leerkrachten afnemen.
- ✓ Contact met ouderklankbordgroep cultuur onderhouden.
- ✓ Nieuwsbrieven LKCA, K&C, FORUM, Boekmanstichting, verschillende musea en FCP volgen.

Cultuurbeleidsplan actualiseren m.b.t.:

- ✓ Deelnemen aan activiteiten van de Vereniging Cultuur ProfielScholen (VCPS-PO)
- ✓ Leerlijnen uitwerken
- ✓ De Leergemeenschap

Agenda cultuurwerkgroep schooljaar 2024/2025

Wanneer	Wat	Waar	Wie
Dinsdag 10 september 15.00 uur	Afspraak Iris Burgstra over het aanbod van het Forum.	St. Michaëlschool	Miriam Koning Ankie Braakhuis
Maandag 23 september 15.00 uur	Delen/afstemmen gemeenschappelijke visie op cultuureducatie	St. Michaëlschool	team
Donderdag 3 oktober	stuurgroep Meer Muziek in de klas.	volgt	Arianne
Dinsdag 8 oktober 8.30 uur	ouderklankbordgroep	Koffiekamer St. Michaëlschool	Marina, Carla, Femke, Lianne, Marije, Marlies, Arianne, Gerdy, Miriam, Jacobien
Vrijdag 13 oktober 14.30 uur	evaluatie leergemeenschap	Koffiekamer St. Michaëlschool	Gerdy, Aike, arianne, Sarina, Mirte en Jacobien
Donderdag 17 okt van 9.30 tot 11 uur	Redactievergadering cultuurmenu	volgt	Arianne
woensdag 23 oktober 2024	MEETUP leergemeenschappen	Het Paleis (Erlenmeyerzaal), Boterdiep 111 - Groningen	Arianne, Gerdy, Miriam, Sarina en Jacobien
Dinsdag 26 oktober van 9.00 tot 12.00 uur	Netwerkbijeenkomst Visie, verbinding en Verbeelding	Volgt	Arianne
13 november	Bijeenkomst alumni opleiding cultuurbegleider	Amersfoort	Miriam en Jacobien
14 november 14.30	Evaluatie leergemeenschap met Jeffrey deelman	Paleis K&C	Arianne en Jacobien
Donderdag 21 november 15:30-17:30	ICC-netwerkbijeenkomst	volgt	Gerdy, Miriam en Jacobien
Dinsdag 26 november 15:00-17:00	VCPS-PO i.s.m. : K&C inspiratiebijeenkomst scenario 3&4 scholen	Online thema: Burgerkunstonderwijs, hoe dan?!	Jacobien, Miriam, Gerdy, Arianne.
Woensdag 27 november 14:30-16:30 uur	ICC-netwerkbijeenkomst		Gerdy, Miriam en Jacobien
Donderdag 28 november online meedenksessie	Bijeenkomst over lesmateriaal bij UNESCO Werelderfgoederen	online	Jacobien

van 15.00 – 16.00			
14 januari 15.15	Klankbordgroep canon van Groningen	Museum aan de A	Jacobien
15 januari 15.00 uur	Klankbordgroep culturele mobiliteit	Nader te bepalen	Jacobien
4 februari 15.00 uur	platform educatie voor onderwijs, musea en erfgoedinstellingen	Doopsgezinde kerk oude Boteringestraat	Jacobien
Donderdag 6 februari 2025	Muzieksymposium Innovatie	volgt	Alle leerkrachten welkom
6 februari Unesco erfgoed bijeenkomst Franeke			Jacobien
19 maart 15.00 uur	Bijeenkomst leergemeenschap	Lokaal Sarina	Sarina, Aike Miriam Mirte Jacobien plus zangpedagoog Eileen
Donderdag 27 maart 15.00 uur 27 maart 2025 van 16.00-16.30	Voorlichting Eva Cats CMK de ledenvergadering VCPS-PO	Online online	Miriam Jacobien Arianne
Maandag 2 april 15:30 – 17:00 uur (inloop vanaf 15:15 uur)	Jolanda Vas Voorlichting Cultuurmenu programma voor volgend schooljaar (2025/2026).	Brederoschool Ina Boudierplantsoen 3, Groningen	Miriam en Jacobien
Maandag 7 april 10.30 uur	voorstelling van Frank Belt 80 jaar bevrijding in de A-kerk.	A-Kerk	Groep 5 en 6
Dinsdag 8 april 9.00 uur	Vervolging en Vrijheid	synagoge	Groep 7 Arianne, Bibian en Jacobien en Miriam
Woensdag 9 april 15:00-21:00 uur	Krachtsstof Festival Cultuureducatie	Forum	Miriam Sarina Arianne
15 mei 15.00 uur	Unesco erfgoed bijeenkomst	online	Jacobien
woensdag 21 mei 8.30 uur- 15.30 uur.	Bezoek Nassauschool i.h.k.v. herijking lidmaatschap VCPS-PO	Nassauschool St. Michaëlschool	Miriam, Arianne en Jacobien
woensdag 21 mei 2025	MEETUP LEERGEMEENSCHAPPEN	Het Paleis (Erlenmeyerzaal), Boterdiep 111 - Groningen	Arianne, Miriam, Sarina en Jacobien
22 mei	Meet Up VCPS PO	Informatie volgt	Arianne Miriam Jacobien

Hoofdstuk 4 Financieel beleid

Voor elk schooljaar wordt door de cultuurwerkgroep een financieel plan opgesteld. Na goedkeuring van de directie bewaakt de cultuurwerkgroep de uitgaven. In dit hoofdstuk wordt toegelicht hoe het cultuurbudget is opgebouwd.

De Rijksoverheid:

Vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) krijgt elke school een basisfinanciering voor alle kosten die gemaakt worden om goed onderwijs te kunnen geven, dit is de Lumpsum. Dit geld komt binnen bij het schoolbestuur. Per 1 januari 2023 is de nieuwe wet 'Vereenvoudiging bekostiging primair onderwijs' ingegaan, die de lumpsumregeling eenvoudiger moet maken, besturen en scholen krijgen hiermee een grotere bestedingsvrijheid. Voorheen geoormerkte bedragen voor bijvoorbeeld leermiddelen en nascholing, maar ook voor cultuureducatie (de zogenaamde *prestatiebox- en Velo-londgelden*), zitten nu samen in één bedrag. Er is dus niet langer een aparte rekenregel voor cultuureducatie. Het LKCA (Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst) dat scholen ondersteunt wat betreft cultuureducatie, adviseert nu het bedrag dat eerder geoormerkt was (plus indexering) jaarlijks te reserveren voor cultuuronderwijs. De St. Michaëlschool volgt het LKCA:

(voormalige) prestatiebox 232 II x € 21,51 + 11,7% indexering= € 7760,61

(voormalige) Velo-/londogelden € 111,53 + 232 II x € 4,39+11,7% indexering= € 1580,90

Samen: € 9344,51

Naast het aanwenden van de middelen uit Lumpsum, kunnen scholen hun budget voor cultuuronderwijs aanvullen vanuit verschillende door K&C Groningen aangeboden subsidiemogelijkheden:

- Cultuureducatie met Kwaliteit 3 (CMK-3)
- Regeling Productontwikkeling
- De Leergemeenschap Cultuureducatie

Een toelichting op Cultuureducatie met Kwaliteit 3 (CMK-3)

Met de subsidie Cultuureducatie met Kwaliteit 3 (CMK-3), wordt cultuuronderwijs op alle scholen ondersteund. De regeling helpt scholen om cultuurlessen te kunnen geven, deskundigheid van het team te bevorderen, of doorlopende leerlijnen te ontwikkelen. In de regeling CMK-3 werken penvoerders, overheden, scholen en het culturele veld samen aan goede cultuureducatie voor elk kind. Ook de St. Michaëlschool maakt gebruik van deze regeling. De subsidie die ons in 2023 is toegekend, een bedrag van € 5000,00 mag verdeeld over twee schooljaren besteed worden. (Zie voor de aanvraag bijlage 3.) Voor schooljaar 2024/2025 is een bedrag van 3917,05 beschikbaar.

De regeling CMK-3 is inmiddels gesloten. Het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft de nieuwe regeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028 - de vierde editie van CMK - recentelijk bekendgemaakt. De St. Michaëlschool wil bij K&C, de penvoerder voor deze regeling in onze regio, hier voor de schooljaren 2025/2026 en 2026/2027 in mei 2025 ook graag een aanvraag voor indienen. N.B.: voorwaarde voor de toekenning van CMK-3 en CMK-4 is, dat scholen uit de Lumpsum een bedrag aan cultuureducatie besteden, dat vergelijkbaar is met de 'oude' prestatiebox en Velo/Londogelden.

Een toelichting op de Regeling Productontwikkeling

De cultuurwerkgroep zoekt verder actief naar extra middelen/mogelijkheden via de regeling Productontwikkeling. Culturele instellingen kunnen een beroep doen op deze regeling als zij samen met een school een cultureel project ontwikkelen. De toegekende subsidie wordt rechtstreeks aan de betreffende culturele aanbieder uitgekeerd, die de hulpvraag van de samenwerkende basisschool uitwerkt tot een product. De St. Michaëlschool heeft op deze basis voor schooljaar 2024/2025 een project van FRANK BELT Op Verhaal (zie [Even Voorstellen](#) | [Op Verhaal](#) <https://www.opverhaal.nl/even-voorstellen/>) kunnen opnemen in het cultuurprogramma.

Andere door deze regeling gerealiseerde voorbeelden uit voorgaande schooljaren: *Vrijheid en Vervolging*, *Dit is Mien Laand*, *Het Roode weeshuis*, *Het Klezmer project*, *Groningens Ontzet*, *Groningen in Franse Tijd*.

Ouderbijdrage voor Keuzevakken: @ Henk: kun jij daar wat over zeggen?

Voor de Keuzevakken wordt van ouders een (vrijwillige) financiële bijdrage gevraagd.

Een toelichting op de subsidie Leergemeenschap Cultuureducatie

Op pagina 30 van ons cultuurprofielplan wordt bij de beschrijving van onze leerlijn drama de subsidie Leergemeenschap Cultuureducatie toegelicht. De volledige aanvraag voor deze subsidie is in bijlage 4 van het Cultuurprofielplan te vinden.

Uitgaven vanuit de subsidie Leergemeenschap Cultuureducatie schooljaar 2023/2024:

Vervanging Sarina van Straatum	€ 2400
Honorarium Aike Vogelzang	€ 1200
Kosten decor	€ 400
Kosten Josephine van der Beld	€ 1200
Deskundigheidsbevordering uitstapje Borger	€ 200
totaal	€ 5400

Voorgenomen uitgaven vanuit de subsidie **Leergemeenschap Cultuureducatie** schooljaar 2024/2025: (N.B.: deze begroting moet door de werkgroep leergemeenschap nog verder worden uitgewerkt en afgestemd worden met Jeffrey en Arianne.)

Vervanging Sarina van Straatum	€ 2400
Honorarium Aike Vogelzang	€ 1500
Honorarium Eileen	€ 1500
Kosten Josephine van der Beld	€ 1500
Deskundigheidsbevordering bezoek Diever	€ 1200
Materiaal uitvoering	€ 600
Nog te besteden, inzetten op duurzaamheid	€ 1900
totaal	€ 10.600

Schooljaar 2024/2025 verantwoording gelden uit de CMK subsidie	Cultuureducatie met kwaliteit 3.917,05	(voormalige) <i>prestatiebox</i> 232 II x 21,51 + 11,7% indexering= 7760,61 (voormalige) <i>Velo-/londogelden</i> 232x4,39+11,7% indexering=1580,90 Samen: 9.344,51	Extra uit het schoolbudget voor cultuuronderwijs: 1.606,44	Subsidie Leer- Gemeenschap 10.600,00 Zie tabel hiervoor.
Muziekschool VRIJDAG		6.397,56	1.606,44	
Cultuurmenu € 8,50 per leerling 1-10-'23 = 3%		2.835,00		
Fraeylemaborg groepen 3 en 4		274,00		
Het Groninger Museum, groepen 5 en 6		344,50		
Het Noordelijk Archeologisch Depot groep 7		Betaald product		
Veenkoloniaal museum Veendam groep 8		400,00		
Herinneringscentrum Kamp Westerbork. 5,50 per leerling plus reiskosten groep 8		143,00		
Lidmaatschap Groninger Kerken		150,00		
Schoolkerk groep 7	Betaald product			
Digi-maaklab groep 7	80,00			
Striptekenen Forum	100,00			
Filmhub Noord/ booktrailer	250,00			
Kim van Steenwijk Erfgoedwijsheid emotienetwerken.	750,00			
Zomerlezen voor groep 3 plus deelname voorleeswedstrijd	55,00 37,50			
Schrijver in de klas 2 groepen 5	1.445,00			
Over/tekort	1.199,55	0,00	0,00	00,00

Toelichting op de het financieel plan voor 2024/2025:

Voor de geel gearceerde activiteiten is uit onze begroting nog budget beschikbaar.

Wat betreft de uitstapjes naar de Fraeylemaborg, het Veenkoloniaal museum en Het Noordelijk Archeologisch Depot is vervoer een knelpunt.

Voor schooljaar 2024/2025 heeft de St. Michaëlschool vrijwillig afstand gedaan van de mogelijkheid om gebruik te maken van de bus van CULMO (Culturele Mobiliteit) van K&C Groningen. Dit vanwege de overweldigende belangstelling hiervoor, en vanwege het feit dat wij al vanaf het eerste uur deelnemen en daarom andere scholen dit jaar ook een kans wilden geven.

De St. Michaëlschool maakt deel uit van de klankbord CULMO van K&C Groningen. Op dit moment beraadt de klankbordgroep zich op een nieuw model dat recht doet aan een eerlijke verdeling van de beschikbare mogelijkheden over al scholen die wensen deel te nemen. Hoe dit eruit zal gaan zien wordt na de meivakantie bekend gemaakt.

Wat betreft de voorgenomen workshop Kim van Steenwijk Erfgoedwijsheid emotienetwerken (zie aanvraag CMK 3 in ons Cultuurprofielplan) is de beschikbare tijd een knelpunt. De voor schooljaar 2024/2025 beschikbare margedagen zijn aan andere activiteiten besteed.

Hoofdstuk 5 Vieringen, Identiteit en cultuuronderwijs

De St. Michaëlschool is een katholieke school. Onze katholieke identiteit en ons cultuuronderwijs zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Katholieke waarden zoals samen delen en zorgdragen voor elkaar, vind je in de visies van heel veel scholen terug. Wat ons echter onderscheidt van andere scholen, zijn de katholieke vieringen door het schooljaar heen. We hechten grote waarde aan de

verbindende factor ervan. Bij onze vieringen komt veel van ons cultuuronderwijs samen: muziek, dans, beeldende vorming, drama, sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschapsvorming. Om de vieringen in de juiste context te kunnen plaatsen, wordt in alle groepen uit de (kinder)bijbel voorgelezen, en worden verhalen uit de joods-christelijke traditie verteld. Daarnaast is er ook aandacht voor de feestdagen en rituelen uit andere levensbeschouwelijke tradities, zoals de islam, het hindoeïsme en het boeddhisme. Voor een uitgebreide beschrijving van onze visie m.b.t. identiteit en religie, verwijzen we naar de schoolgids pagina 5 en 6. In dit hoofdstuk van ons cultuurprofielplan laten we in vogelvlucht zien hoe we inhoud geven aan de verschillende vieringen en feesten.

B.S. Dicker, schoolhoofd jongensschool, 1934. Bron: Jet Spits, vijftig jaar KOC, 2012.

De kinderen worden al sinds lange tijd geheel buiten school om voorbereid op hun eerste heilige communie, maar op school is er in de groep zeker aandacht voor hun ervaring en ruimte voor hun verhaal. Dat geldt vanzelfsprekend ook voor leerlingen met een andere religieuze achtergrond.

Sint Michaëlviering

We starten in het schooljaar met de viering van Sint Michaël op 29 september. (In 813 werd op 29 september in Rome een basiliek gewijd aan de aartsengel Michaël.) In alle groepen wordt aandacht besteed aan Sint Michaël, een dag die samenvalt met het begin van een nieuw schooljaar: feestelijk en spannend tegelijk. Een nieuwe groep, een nieuwe leerkracht en natuurlijk veel nieuwe leerstof. In alle groepen worden de klassenkaarsen aangestoken, kringgesprekken gevoerd en liederen gezongen rondom de thema's van Sint Michaël:

- Licht
- Moedig / dapper zijn
- Recht /onrecht
- Kwaad bestrijden

Alle kinderen en leerkrachten wandelen samen naar de Sint Jozefkathedraal. De pastoor legt de kinderen uit hoe de aartsengel Michaël ons moed en kracht geeft in deze bijzondere tijd van het jaar, waarin er zoveel uitdagingen op ons af komen. Bij de kleuters speelt Sint Joris, de 'aardse personificatie' van de aartsengel Michaël, een bijzondere rol. Het verhaal van Sint Joris wordt uitgespeeld en bij beeldende vorming verwerkt.

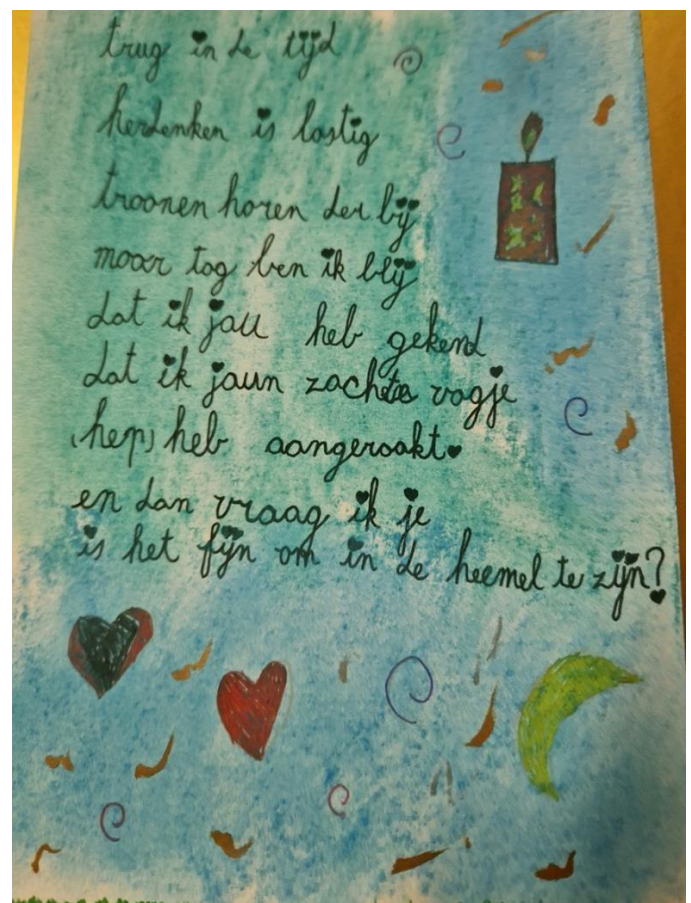

Allerzielen

Allerzielen op 2 november is in de rooms-katholieke traditie de dag waarop de overledenen worden herdacht. Leerkrachten kunnen deze dag op een persoonlijke manier inhoud geven. Bijvoorbeeld door een kaars aan te steken voor iedereen die er niet meer is, of door het voorlezen van (prenten)boeken over verdriet en gemis. Leerkrachten laten dit naar eigen inzicht afhangen van wat er speelt in hun groep.

In groep 5 hebben de kinderen gedichten geschreven voor Allerzielen.

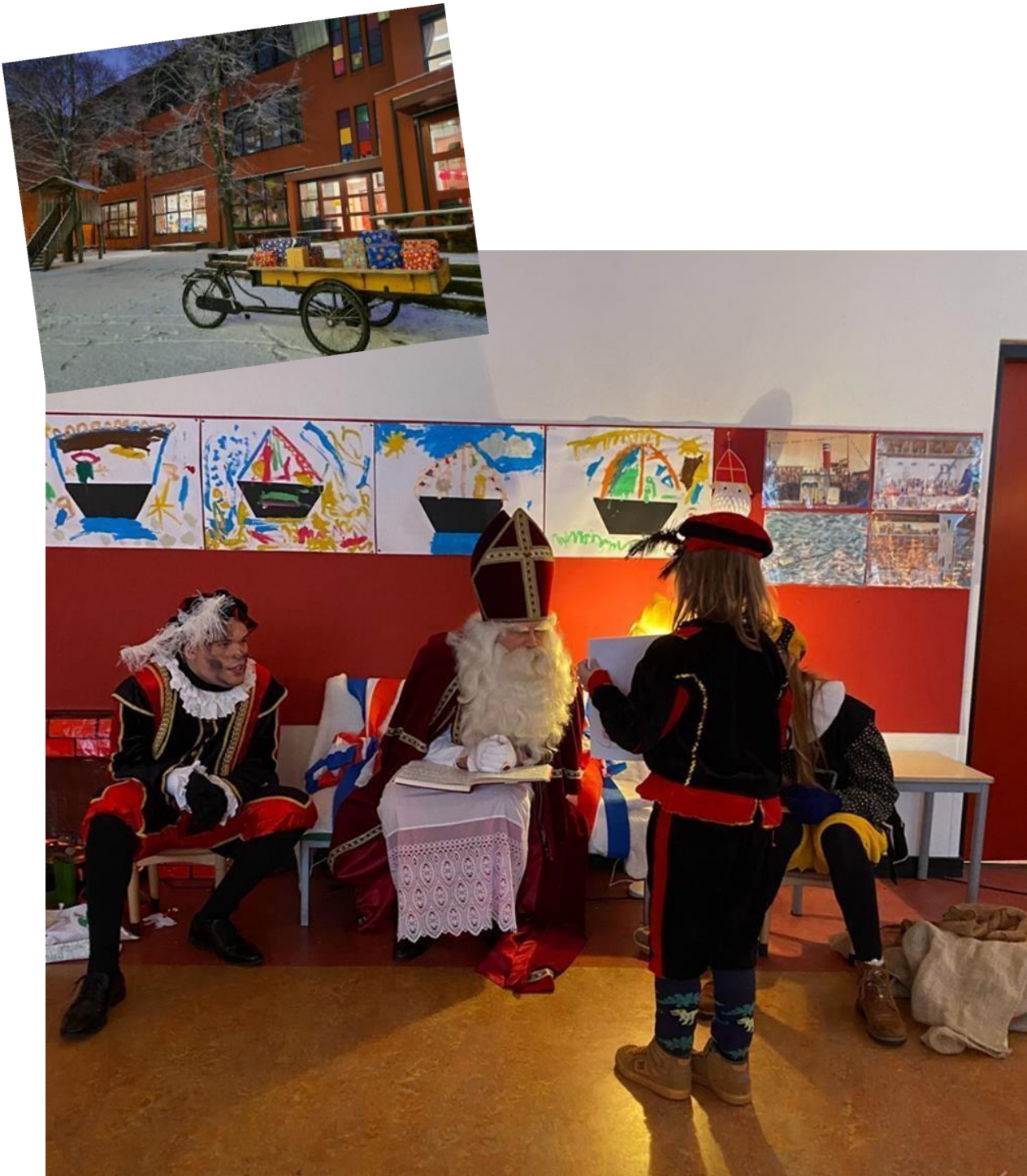
Sint Martinus

Sint Martinus wordt op 11 november uitgebreid gevierd. In alle groepen worden lampions gemaakt (met zeer uiteenlopende technieken) en worden Sint Maarten-liedjes ingestudeerd. Het verhaal van Sint Martinus krijgt in alle groepen aandacht. In de onderbouw wordt het verhaal nagespeeld. De ouderraad trakteert alle kinderen op een appel of een mandarijn.

Sinterklaas

Sinterklaas wordt bij ons op school in alle groepen gevierd. Sint en Piet worden door de groepen 1 t/m 4 in het speellokaal ontvangen. Er wordt voor hen gezongen, gedanst en toneelgespeeld. Voor de jongste kinderen is er een verrassing van Sinterklaas. De oudste kinderen verrassen elkaar (door lootjes te trekken) met cadeautjes.

advent

De groepen 1 t/m 4 bezoeken in de adventstijd de kerststal in de Sint-Jozefkathedraal en luisteren bij de stal naar een verhaal van pastoor Arjen Jellema of pastoor Victor Maagd. In alle groepen wordt stilgestaan bij de adventstijd en worden 's morgens de kaarsen van de adventskrans aangestoken.

In de laatste week voor Kerst speelt iedere ochtend een schoolorkestje kerstliederen in de hal.

Kerstmusical in de kerk 2023

Carnaval

Voorafgaand aan Carnaval komt de pastoor op school om te vertellen over de achtergrond van Carnaval en de vastentijd. Carnaval wordt gevierd met spelletjes door de hele school, lekkere traktaties, pannenkoeken en poppenkast. Natuurlijk wordt er afgesloten met een uitgelaten polonaise. Prins en prinses Carnaval reiken de prijsjes uit aan de winnaars van de spelletjes.

Ieder jaar hebben we een prins en prinses Carnaval!

Vastenactie

Vanaf Aswoensdag neemt de St. Michaëlschool deel aan de jaarlijkse campagne van de katholieke kerk waarbij geld wordt ingezameld voor mensen in nood. Vaak staat de Vastenactie-campagne in het teken van een ontwikkelingsland. Voor basisscholen wordt ingezoomd op het leven van schoolgaande kinderen in het betreffende land. Er wordt een voor scholen bereikbaar doel gesteld, waar onze leerlingen zich mee kunnen identificeren. Er worden gastlessen gegeven en er is aandacht voor de cultuur van het land.

Leven in een veranderende wereld

Een gezamenlijke moestuin helpt de gemeenschap van Thandekile aan meer voedsel.

Dit zijn Nomatzer en Forward, de kinderen van Thandekile.

Thandekile is weduwe. In het deel van Zimbabwe waar ze woont, is het moeilijk om voedsel te verbouwen door de veranderende weerspatronen.

IBAN: NL21 INGB 000 000 5850 ■ www.vastenactie.nl

Help mee!

◀ Doneer eenvoudig via de QR-code.

VASTENACTIE

Pasen

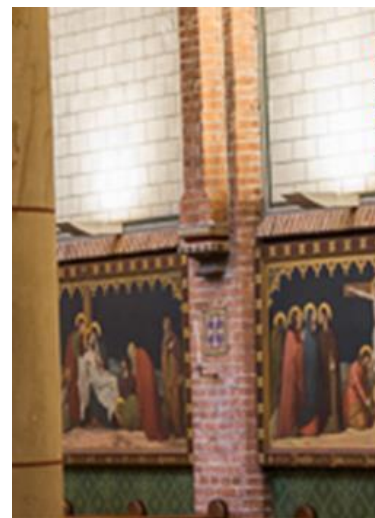
Vrijdag voor Palmpasen maken de onderbouwgroepen op school een Palmpasestok. Voordat ze naar huis gaan, lopen ze in optocht rond de school. In de stille week voor Pasen is er in alle groepen aandacht voor het paasverhaal.

Op witte donderdag worden er in alle klassen Matzes gegeten en uitleg gegeven over de Joodse Sederavond en de viering van Pesach.

Bezoek aan de Sint Jozefkathedraal:

Groep 8 bekijkt in de week voor Pasen de Kruisweg.

De groepen 5, 6 en 7 gaan in de week na Pasen samen met de pastoor de kerk bezichtigen.

De afsluiting van het schooljaar met de eindmusical.

Hoofdstuk 6 Keuzevakken

Vanaf 1975 had de St. Michaëlschool onder leiding van Mieke Lindeman al keuzevakken voor de groepen 5, 6, 7 en 8. Deze keuzevakken werden indertijd op de maandagochtend aangeboden met als belangrijkste en zeer vooruitstrevende doel de kinderen gemotiveerd en ontspannen aan hun nieuwe schoolweek te laten beginnen. De keuzevakken varieerden van muziek en handenarbeid tot sport en spel, en werden gegeven door de leerkrachten en enkele ouders. Later werden de keuzevakken verplaatst naar de vrijdagmiddag en nam de ouderparticipatie toe. Ook werd er steeds meer gebruik gemaakt van eigen ideeën en deskundigheid van ouders. De keuzemogelijkheden werden hierdoor verder uitgebreid. Sinds de invoering van het continuooster in 2015 bieden we één dagdeel in de week (op vrijdag) de kinderen van de groepen 6, 7 en 8 keuzevakken aan in heterogene groepen. Er wordt gedurende vier tot zes weken aan één vak gewerkt. Daarna mogen de leerlingen opnieuw kiezen en wordt er gewisseld, vergelijkbaar met het werken in ateliers dat op veel scholen inmiddels gangbaar is. Wat eens begon als een keuze die zich veelal beperkte tot textiele werkvormen, sport of handvaardigheid, heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een scala aan zeer uiteenlopende keuzemogelijkheden zoals koken, schilderen, stop-motion, handlettering, museumbezoek en stadswandelingen. Onder de kinderen van de school hebben we een enquête over de keuzevakken gehouden. In de enquête hebben de kinderen uitgebreid aan kunnen geven hoe ze hun persoonlijke keuze hebben ervaren, en wat volgens hen aanbevelingen of verbeterpunten zijn. Tafeltennis, toneel, (*A Midsummer Night's Dream*) en schaatsen werden het hoogst gewaardeerd. In de enquête is de kinderen ook gevraagd welke keuzevakken ze zouden willen toevoegen. De volgende vijf activiteiten werden het vaakst genoemd: het opvoeren van *A Midsummer Night's Dream* (opnieuw, met stip bovenaan!) een game maken, een nieuwe taal leren, filosofie en – iets minder realistisch – paardrijden. Met de kinderen zijn we in de groepen in gesprek gegaan. De uitkomsten van de enquête werden besproken. De kinderen hebben het leuk en vooral gewichtig gevonden dat de uitslag met hen is gedeeld. Tijdens het verwerken van de gegevens hebben we ons er over verbaasd dat we de leerlingen niet eerder zo expliciet bij de evaluatie en planning betrokken hebben. Het lijkt een vanzelfsprekendheid, maar bij nader inzien toch een stap die voorheen werd overgeslagen. Aan de hand van de enquêtes en de gesprekken in de groepen kunnen we voor volgende tijdvakken een nog beter op de kinderen afgestemd programma aanbieden. We willen bij de keuzevakken ook een zwaarder accent op talentontwikkeling leggen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat leerlingen binnen een schooljaar meer dan eens voor hetzelfde vak mogen kiezen. We streven ernaar om bij de keuzevakken ook culturele aanbieders in te zetten, en nemen dat voornemen als hulpvraag mee in de nieuwe aanvraag voor de subsidieronde van de CMK-4 regeling. Naast talentontwikkeling is er bij de keuzevakken ook ruimte voor het aanleren van vaardigheden. Het deelnemen aan fietsreparatielessen, het vak houtbewerking of het naaiatelier zijn daar voorbeelden van. De keuzevakken worden voor de langere termijn in onze werkplannen ook steeds als ontwikkelpunt meegenomen.

Voor de groepen 4 en 5 worden binnen hun eigen groep op vrijdagmiddag ook keuzevakken georganiseerd. Hierbij ligt vooral het accent op de vakken beeldende vorming.

De cultuurwerkgroep is altijd op zoek naar cultuuractiviteiten die in de keuzevakken passen. In september 2024 gaf Frank Belt drie middagen filosofielessen over wat Vrijheid voor onze leerlingen betekent. Zie de volgende link: [Workshops Kinderen | Op Verhaal](#).

Hoofdstuk 7 Ambities schooljaar 2024/2025 en 2025/2026

Onze ambities voor de komende twee jaar komen voort uit reflecties op:

- het evaluatie-instrument EVI (K&C Groningen)
 - gesprekken met het team en enquête leerlingen
 - ouderklankbordgroep cultuur
 - de indicatoren van de Vereniging Cultuurprofielscholen-PO
 - ons motivatiedocument voor de Leergemeenschap cultuureducatie
-
- *Visie delen en afstemmen*
Door de snelle wisselingen in het team is nog niet elk teamlid voldoende betrokken bij de visie op cultuureducatie bij ons. We willen daarom graag een studiedag organiseren om dit wel te bereiken.
 - *De Leergemeenschap en Cultuureducatie*
We willen doorgaan op de ingeslagen weg m.b.t. drama en een verdiepingsslag maken.
 - *De leerlijn beeldende vorming*
We hebben in onze aanvraag CMK-4 het ontwikkelen van de leerlijn beeldende vorming opgenomen. Miriam Koning gaat in schooljaar 2025/2026 de cursus cultuurcoördinator bij K&C Groningen volgen. Het uitwerken van de leerlijn beeldende vorming maakt deel uit van de opdrachten van deze cursus.
 - *De ouderklankbordgroep cultuur*
In september 2025 komt de cultuurwerkgroep samen met de ouderklankbordgroep cultuur om met ons mee te denken over ons programma, in het bijzonder wat betreft de keuzevakken op de vrijdagmiddagen.
 - *Erfgoed-activiteiten*
We willen een oplossing vervoer/financiering voor de erfgoed-activiteiten zoeken.
 - *Kim van Steenwijk emotienetwerken*
We willen graag onder begeleiding van Kim van Steenwijk bij onze leerlingen cultureel bewustzijn tot stand brengen/bevorderen. We willen een teamtraining emotie-netwerken (m.b.t. erfgoedwijsheid) volgen, en aan de hand van coaching on the job ook vier middagen het model emotienetwerken toepassen in de groepen. (zie offertes Kim van Steenwijk).
 - *Nascholing*
Door pensionering van een aantal collega's is ook expertise en deskundigheid verdwenen. We willen graag nieuwe collega's aanmoedigen zich te bekwamen in cultuureducatie. Nascholing is daarvoor noodzakelijk. Cursus interne cultuurcoördinator (ICC).
 - *De implementatie van het kindportfolio is opgenomen in het jaarplan*
Professionalisering van het team m.b.t. het kindportfolio waar we vorig schooljaar mee gestart zijn, is een ontwikkelpunt. De leerlingen leggen in het portfolio hun eigen activiteiten en ervaringen op het gebied van kunst/cultuur en Burgerschapsvorming vast.
 - *de Vereniging Cultuurprofielscholen-PO*
Tot slot: zoals blijkt uit de inleiding in dit Cultuurprofielplan, is de St. Michaëlschool lid geworden van de Vereniging Cultuurprofielscholen-PO. We hopen een blijvende, actieve rol te kunnen spelen als vertegenwoordiger van de vereniging in het noorden.

Kinderdichter van Groningen 2025

Ciao,

Ik ben Elin. En ben 11 jaar oud en zit in groep 6 van de Sint Michaëlschool. Ik spreek Italiaans. Ik heb een Nederlandse moeder en een Italiaanse vader. Ik hou van dieren en vind het belangrijk dat wij mensen meer aandacht hebben voor de natuur.

Mijn hobby's zijn: tekenen, knutselen, pianospelen en dus dichten. Ik doe ook een sport, namelijk Capoeira dat is een soort mengsel van dans, muziek en vechtsport in één. Ik heb geen broers of zussen maar wel een hamster. Ze heet Guacamole en is heeeeeeel lief.

Groetjes Elin

Boeken

Het omslaan van een bladzij
Het bedekken van de waarheid
Deze plek is waar alles kan
Er zijn 1000 mogelijkheden
Zelfs in de hoekjes kan je door
En het stopt niet
Je kan duiken in het hoofd van een ander
Er zijn geen grenzen tot
Het eindigt en...
Welkom op aarde
tenminste dan voor even

Het logo van de St. Michaëlschool

Al bijna een halve eeuw maakt ons logo, in de vorm van een vuurspuwende draak, ons als St. Michaëlschool onmiddellijk herkenbaar: op onze website, in correspondentie of op promotiemateriaal. Het logo is rond 1975 ontworpen op verzoek van oud-collega Ben Weinans, ter gelegenheid van de eerste schoolvoetbalwedstrijden waar de St. Michaëlschool aan deelnam. Ben Weinans is jarenlang de

drijvende kracht achter het schoolvoetbal geweest. De ontwerper-tekenaar van het logo is Jan Mans Smit, woonachtig in Groningen, indertijd ouder van twee leerlingen (Erwin en Mariska) bij ons op school, en nu grootvader van onze leerling Fay in groep 6. Jan Mans Smit is opgeleid aan de Academie Minerva in Groningen en werd tekenaar van beroep. In het logo combineerde hij de **S** van Sint en de **M** van Michaël. De letters zijn een verwijzing naar het verhaal van de aartsengel Michaël, naamgever van onze school, die vecht met de draak. Het logo werd voor het eerst gedrukt op felgroene T-shirts. In de loop der jaren is het logo door een andere oud-

ouder, Jur Heegstra (graficus en vader van Niels, Ton en Sjoerd) bewerkt en gedigitaliseerd tot een brieflogo. Na de verbouwing in 2008 heeft oud-ouder John Wachtmeester (glazenier gespecialiseerd in glas-in-loodruiten en vader van Maureen en Roxy) het logo toegepast in een schitterend bovenlicht aan de voorkant van de school. Anno 2024 draagt het meidenvoetbalteam van de St. Michaëlschool nog steeds vol trots voetbalshirts met hetzelfde logo, met dank aan Jan Mans Smit!

Bronnenlijst

Brochure K&C Een bouwwerk maken, Praktische handleiding voor een doorgaande leerlijn cultuuronderwijs. (2013) Assen: Koninklijke van Gorcum

Brouwers, H. (2019). *Kiezen voor het jonge kind* (2de editie). Bussum, Nederland: Couthino.

Erfgoed Brabant (z.d.). *Erfgoedwijsheid*. Geraadpleegd op 19 januari 2020, van <https://www.erfgoedbrabantacademie.nl/cursusaanbod/erfgoedwijsheid>

Lingsma, M. (2009). *Aan de slag met teamcoaching* (7de editie). Amsterdam, Nederland: Nelissen.

Mols, P. (2014). *Dossier ICC* (1e druk). Utrecht: LKCA.

Poll, J. (2017). Hoe maak je 'erfgoedwijs'-beleid? Geraadpleegd op 28 december 2020, van <https://www.lkca.nl/artikelen/hoe-maak-je-erfgoedbeleid>

Van den Branden, K. (2015). *Onderwijs voor de 21ste eeuw*. Den Haag: Acco.

Van Heusden, B. (2010). *Cultuur in de Spiegel. Naar een doorlopende leerlijn cultuuronderwijs*. Groningen: Rijkuniversiteit Groningen i.s.m. Stichting leerplanontwikkeling (SLO).

Van Heusden, B. (2018). Theoretische analyse: Cultuur in de Spiegel. *Cultuur + Educatie*, 17(50), 150-158. Geraadpleegd op 28 december 2019, van https://www.lkca.nl/~media/downloads/publicaties/cultuur_plus_educatie/ce50_theoretische_analyse_cultuur_in_de_spiegel_barend_van_heusden.pdf

Van Heusden, B., Rass, A. & Tans, J. (2016). *Cultuur2, Basis voor cultuuronderwijs*. Assen: Koninklijke Van Gorcum.

Van Hasselt, G. & Mein, M. (2013). *Aan de slag met een leerlijn Erfgoededucatie*. Geraadpleegd op 21 januari 2021, van <https://kc-r.nl/media/101155/definitieve-versie-leerlijn-erfgoed.pdf>

Bonnema, A. & Koolhoven, R. (2020). *Superdilemma's*. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen.

Vroemen, J. (2018). *Educatie in erfgoed. Hoe we erfgoed (kunnen) gebruiken in het Nederlandse onderwijs* (1e druk). Assen: Koninklijke Van Gorcum.

Websites:

www.cultuurindespiegel.nl

www.curriculum.nu

www.Leraar24

www.SLO

www.tule.slo.nl

Bijlagen:

Enquête over de keuzevakken, onze schoolbibliotheek en cultuuronderwijs

Input leerlingen 23/24

Keuzevakken schooljaar 2023/2024	leukste		Niet leuk
Poëzie	2		1
Schilderen	1		1
Koken	10		1
Veldvoetbal Jongens	9		
Striptekenen			2
Veldvoetbal voor meiden	2		
Natuurgetrouw Tekenen	1		
Drama	2		3
Naaiatelier	1		
Werken met klei			
Dromenvangers maken			2
Kung Fu/Wushu	2		1
Schaatsen	6		1
Tafeltennis	2		
Stopmotion	2		1
Lino-druk	3		
Handlettering en kerstkaarten maken			
Moderne Kunst			

Moodboards maken			2
Ballet, Jazz en Urban	3		8
Mozaïek maken	1		2
Schilderen als Van Gogh			
Dammen			
Hip Hop dans	2		6
Pitrietvlechten en emaileren	1		
Museumbezoek (Stadsexcursies)			1
A Midsummer Night's Dream	9		1
schaken	6		1
Tech-lab	7		
Visuele effecten(?)	1		

Leuk omdat:

Voetbal, omdat ik ook op voetballen zit en omdat er een toernooi was. Het was een leerzame training. Voetbal is mijn hobby.

Tech-lab, omdat het heel leerzaam is

Koken, want dan kan ik het opeten. Omdat het zo gezellig was. Omdat het altijd lekker is. Leuk dat je het mocht opeten.

A Midsummer Night's Dream, het was zo leuk dat we het echt gingen opvoeren. Want ik hou van acteren en gezelligheid. Het was heel gezellig en we gingen echt optreden. Omdat het zo leuk en gezellig is, alleen mag er ook wel in gezongen worden.

Pitriet vlechten: ik heb het mandje nog in mijn kamer liggen, ik doe er echt iets mee.

Tafeltennis is gewoon leuk.

Kunst, omdat ik tekenen leuk vind.

Schaatsen, want ik ben er heel goed in. Veel beweging is leuk.

Poëzie, ik vind schrijven heel leuk.

Stop Motion, het is leuk en leerzaam.

Niet leuk omdat:

Ballet, ik hou niet van dansen.

Kung Fu, was saai. Ik voelde me er niet goed bij. Ik moest vaak huilen.

Dammen, ik vond het moeilijk om het te begrijpen.

Drama, ik had iets heel anders verwacht. Het was veel te druk.

Schaatsen, want ik kan het niet. Omdat er niemand van mijn klas bij was. Het deed pijn.

Museumbezoek, het duurde te lang. Ik vond het een beetje saai.

Striptekenen, omdat we niet zelf mochten kiezen. We moesten samen één strip maken i.p.v. zelf.

Museumbezoek, want ik vond het saai

Hip Hop, omdat je het dan veel te heet kreeg.

Stop-motion, er is niet zo veel te doen

A Midsummer Night's Dream, ik had er meer van verwacht, ik had maar een heel kleine rol.

Koken, want juf Gina was er niet.

Poëzie, want we deden niet zoveel.

Mozaïek maken, want ik had het heel snel af en toen verveelde ik me.

Moodboards maken, het werd echt heel saai.

Dromenvangers maken, het was saai.

Frank Belt Al vastgelegd: vrijdag 6, 13 en 20 september 2024, 12-14 uur

Wensen voor Keuzevakken 2024/2025:

	Heel leuk	leuk	Niet leuk
Sport , zoals schaatsen, trainen voor de 4 mijl of voetballen, judo enz.	17	25	6
Dingen leren maken , zoals: hoe plak ik een fietsband of hoe bak ik een pizza?	16	27	7
Kunst en cultuur , zoals: zelf schilderen of een museum bezoeken.	19	22	13
Muziek , zoals: trommelen of gitaar spelen, enz.	11	22	24
Dans en Drama (toneelspelen).	16	19	16
Zou je graag meer over ICT willen leren? Computerskills en/of programmeren?	25	7	18
Zou je het leuk vinden om circusactiviteiten te kunnen doen?	12	2	20
Wat zou je nog graag willen leren? Denk bijvoorbeeld aan een nieuwe taal, zoals gebarentaal of Gronings. Of waar zou je graag beter in willen worden?			

Tips van de kinderen voor de keuzevakken, wat ik zou willen leren/doen:

Trampolinepark

Video editing,

Nog meer tech-lab

Leren games maken.

Hoe je een onderzeeër maakt.

Gronings

Fries

Italiaans

Koreaans

kroatisch

Latijn Grieks

Engels

Spaans

Paardrijden

Mijn moedertaal

Leren muziek produceren met digitale software

Flips en salto's lerenmaken.

Iets met de natuur doen

Beter leren skateboarden

Frans

Pottenbakken

Tassen maken

Boeken schrijven

journalistiek

Tekenen

Beter leren schaatsen

Leren basketballen

Toneel spelen en zingen superleuk!

Beter leren realistische ogen en gezichten te tekenen.

Beter in tafeltennis worden.

vragen over cultuur bij ons op school	Heel leuk	leuk	Niet leuk
Wat vond je van de theater- of muziekvoorstelling die jullie met je groep hebben bekeken?	15	22	3
Wat vond je van de muzieklessen dit schooljaar?	7	21	12
Wat vond je van de film die jullie hebben bekeken?	18	16	2

Vragen over onze schoolbibliotheek:

Heeft de schoolbibliotheek genoeg leuke leesboeken voor jouw leeftijd? Zo ja, welke vind je leuk?

Hoe overleef ik boeken van Francine Omen

Dummie de mummie

Leven van een Loser

Bakkerij Bliss

De magische apotheek

Lotte wirwar

Dagboek van een muts

Dogman

Kapitein Onderbroek

Broederland Robotoorlog

Waanzinnige boomhut

Zo niet, welke boeken mis je?

Filosofische boeken de wereld van Sofie

Boeken over atoomsplitsing en nucleaire energie

Boeken zijn te makkelijk

Lord of the Rings

Roald Dahl boeken

Drama boeken

De gouden kokosnoot Tosca Menten

Manga's zoals Myhero

Academis homi cann't communicate

Guust Flater

Narnia

Evi de Eekhoorn

De regels van Floris

Het ministerie van oplossingen

Dolfje weerwolfje

Grappige boeken

Suske en Wiske

The Martian

Karen Kingsbory kinderboeken

De jongen in de gestreepte pyjama

De strijd om Rome

Dog man

Tom Groot Diary of a wimpy kid

Warrior cats (in het Engels)

Boeken over lynxen, haaien, vossen, katten en wolven.

Spannende boeken

De gezinsjager

Engelse boeken

Meer leven van een loser

Meer Lotte wirwar

Waargebeurde verhalen

Moeilijker boeken

Wat vind je van de Engelse leesboeken in onze bibliotheek?

Leuk 17

Heel erg leuk, ik leer er beter Engels door. 4

Ik wil wel meer Engelse boeken. 3

Ik vind Engelse boeken leuker dan Nederlandse. 3

Niet zo leuk 12

Nog nooit gezien. 4

Wat vind je van de toneelleesboeken?

Leuk 3

Niet leuk 18

Weet niet 9

Heeft de schoolbibliotheek genoeg leuke informatieboeken voor jouw leeftijd?

Zo ja, welke onderwerpen vind je het leukst?

Grappige boeken.

Boeken over sport.

Tom Groot Diary of a wimpy kid

Over dieren

Voetbal of strips

Zo niet, welke onderwerpen mis je?

Free runnen

Trampoline springen

Tweede Wereldoorlogboeken 10+

P Jackson

Boeken voor oudere kinderen

Voetbal

Het heelal

Iets over katten

Geschiedenis

Meer hiervan: Tom Groot Diary of a wimpy kid

Meer actieboeken

Meer Engelse boeken

Avonturenboeken

UITZOEKEN

Dammen

Leerlijn drama

Agenda/taken cultuur Arianne

Agenda werkgroep cultuur

Korte cursus voor ICC'ers Boost je cultuurplan: kunstencultuur.nl/boost-je-cultuurplan. Start: woensdag 20 november.

format

Enquête over de keuzevakken, onze schoolbibliotheek en cultuuronderwijs

In dit boekje mag je vertellen over een aantal activiteiten bij ons op school en over de dingen die je fijn vindt om na schooltijd te doen.

In welke groep zit je? _____

Wat is je leeftijd? _____

Keuzevakken:

Bekijk de volgende lijst van keuzevakken:

Verzamelen en knutselen Poëzie o.l.v. Juf Julia

Schilderen

Koken

Veldvoetbal Jongens

Veldvoetbal voor meiden

Natuurgetrouw Teken

Drama

Naaiatelier

Werken met klei

Dromenvangers maken

Kung Fu/Wushu

Schaatsen

Tafeltennis

Stopmotion

Lino-druk

Handlettering en kerstkaarten maken

Moderne Kunst

Moodboards maken

Ballet, Jazz en Urban

Mozaïek maken Schilderen als Van Gogh

Dammen

Hip Hop dans

Pitrietvlechten en emailleren

Museumbezoek (Stadsexcursies)

A Midsummer Night's Dream

1 Aan welke activiteiten heb je deelgenomen? Zie de lijst hierboven.

2 Welke activiteit vond je het leukst en waarom?

3 Welke activiteit vond je niet leuk en waarom niet?

4 Wat vind je van de volgende activiteiten om te kunnen kiezen voor volgend jaar bij de keuzevakken?

Sport, zoals schaatsen, trainen voor de 4 mijl of voetballen, judo enz.

niet leuk

leuk

heel leuk

Dingen leren maken, zoals: hoe plak ik een fietsband of hoe bak ik een pizza?

niet leuk

leuk

heel leuk

Kunst en cultuur, zoals: zelf schilderen of een museum bezoeken.

niet leuk

leuk

heel leuk

Muziek, zoals: trommelen of gitaar spelen, enz.

niet leuk

leuk

heel leuk

Dans en Drama (toneelspelen).

niet leuk

leuk

heel leuk

Wat zou je nog graag willen leren? Denk bijvoorbeeld aan een nieuwe taal, zoals gebarentaal of Gronings. Of waar zou je graag beter in willen worden?

Zou je graag meer over ICT willen leren? Computerskills en/of programmeren?

Zou je het leuk vinden om circusactiviteiten te kunnen doen?

De volgende vragen gaan over onze schoolbibliotheek:

1 Heeft de schoolbibliotheek genoeg leuke leesboeken voor jouw leeftijd?

zo ja, welke vind je leuk?

zo niet, welke boeken mis je?

_____ Wat vind je van de Engelse leesboeken in onze bibliotheek?

_____ Wat vind je van de toneelleesboeken? _____

2 Heeft de schoolbibliotheek genoeg leuke informatieboeken voor jouw leeftijd?

zo ja, welke onderwerpen vind je het leukst?

zo niet, welke onderwerpen mis je?

Nu volgen een paar vragen over cultuur bij ons op school:

Wat vond je van de theater- of muziekvoorstelling die jullie met je groep hebben bekeken?

niet leuk

leuk

heel leuk

Wat vond je van de muzieklessen dit schooljaar?

niet leuk

leuk

heel leuk

Wat vond je van de film die jullie hebben bekeken?

(Als je met jouw groep naar de film geweest bent.) UZ(IEK VAN BENEDEN

niet leuk

leuk

heel leuk

jouw activiteiten *na* schooltijd:

Ga je naar?

Hoe vaak per week?

- ☐ Muziekles ----- keer
- ☐ dansles-----keer
- ☐ zangles-----keer
- ☐ balletles -----keer
- ☐ de Jonge Onderzoekers -----keer
- ☐ computerles -----keer
- ☐ schilderles-----keer
- ☐ een toneelclub-----keer
- ☐ het kindercircus-----keer
- ☐ knutselclub-----keer
- ☐ breakdance-----keer
- ☐ geen activiteit

☐ iets anders

namelijk: _____

Zou je er iets over willen vertellen?

Welke van de volgende creatieve vakken doe je ook wel eens na schooltijd?

- ☐ schilderen
- ☐ (strip)tekenen
- ☐ kleien
- ☐ papier-maché maken
- ☐ knutselen met karton
- ☐ iets maken van stof of wol
- ☐ verhalen schrijven
- ☐ gedichten schrijven
- ☐ toneelstukken schrijven

Waarom doe je dat graag? Vind je het leuk om er iets over te vertellen?

Ga je na schooltijd wel eens naar?

Kruis maar aan:

- ☐ de openbare bibliotheek
- ☐ de film
- ☐ een museum
- ☐ een voorstelling

Vind je het leuk om er iets over te vertellen?

Ben je na schooltijd graag bezig met nieuwe media? (bijvoorbeeld filmpjes en foto's maken, vloggen, gamedesign.)

Vind je het leuk om er iets over te vertellen?

Naar wat voor muziek luister je graag?

Naar wat voor films kijk je graag?

Vind je het leuk iets te vertellen over bijzondere feesten of tradities bij jou thuis?

Dankjewel voor het invullen van de enquête.

Het Evi-dossier

Evi

De Stichting Kunst en Cultuur Groningen heeft samen met de Rijksuniversiteit Groningen EVI ontwikkeld voor de scholen die gebruik maakten van de CMK-3 regeling (Cultuureducatie met Kwaliteit). Het is een zelfbeoordelingsinstrument aan de hand van een vragenlijst waarmee basisscholen cultuureducatie bij hen op school kunnen evalueren. Deze zelfevaluatie geeft de scholen inzicht en informatie over ontwikkelmogelijkheden. Door te werken met dit instrument versterken ze de ontwikkeling en borging van cultuureducatie op hun school.

De vragenlijst bevat vier onderwerpen: Visie, Programma, Deskundigheid en Samenwerking.

Aan de hand van de uitkomst wordt bepaald of een school in scenario 1, 2, 3 of 4 zit. Scenario 4 is het hoogste. Vanaf 2019 zat de St. Michaëlschool in scenario 4. Op de onderdelen Visie en Deskundigheid heeft de cultuurwerkgroep echter het antwoord op een aantal vragen in de zelfbeoordelingslijst van 2024 naar beneden bijgesteld. Op twee terreinen liggen verbeterpunten:

- Door de snelle wisselingen in het team is nog niet elk teamlid voldoende betrokken bij de visie op cultuureducatie bij ons. We willen daarom graag een studiedag organiseren om dit wel te bereiken.
- Door pensionering van een aantal collega's is ook expertise en deskundigheid verdwenen. We willen graag nieuwe collega's aanmoedigen zich te bekwamen in cultuureducatie. Nascholing is daarvoor noodzakelijk.

De St. Michaëlschool zit nu op scenario 3,5.

Hier kun je ons rapport van schooljaar 2023/2024 en voorgaande jaren terugvinden:

Voor inloggen ga naar

Link: <https://www.evi2.nl/>

Met gebruikersnaam: j.knol@sint-michael.nl

Wachtwoord: **Noordhoek19!**

Evi-dossier

In dit rapport vind je de uitkomsten van jouw school, en tips en ideeën per thema.

TP

De poster met de totaalresultaten kun je printen en ophangen!

NAAM SCHOOL

Sint Michaëlschool - loc Butjesstraat

NAAM INVULLER 1

Arianne Wijninga

NAAM INVULLER 2

Jacobien Knol

FUNCTIE INVULLER 1

Schoolleider

FUNCTIE INVULLER 2

Cultuurcoördinator

E-MAIL

j.knol@sint-michael.nl

JAAR

2024

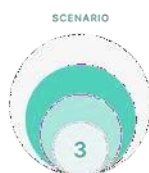
- ✓ We brengen - vanuit de zelfbenoemde doelen - bewust samenhang aan in de programmaonderdelen door bijvoorbeeld samenhang met andere vakken en een leerlijn van groep 1 t/m 8.
- ✓ Ook maken we een verbinding met buitenschoolse activiteiten, de voorschoolse educatie of het voortgezet onderwijs. We reserveren hiervoor structureel voldoende tijd en middelen.

Zó staat het ervoor met
cultuuronderwijs op

Sint Michaëlschool -loc Butjesstraat

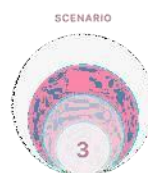

Scenario scores

Visie

- ✓ We hebben een eigen visie op cultuuronderwijs opgenomen in ons schoolplan.
- ✓ De visie is met het team ontwikkeld en wordt door het team gedragen.
- ✓ De visie wordt minimaal jaarlijks met het team geëvalueerd.

Deskundigheid

- ✓ We bevorderen deskundigheid op het gebied van cultuuronderwijs bewust en gericht.
- ✓ We stimuleren kwaliteiten van teamleden en zetten deze in.
- ✓ Hiervoor reserveren we structureel tijd en middelen.

Samenwerking

- Wij werken structureel samen met partners en leggen de afspraken over samenwerking met hen vast. ✓
- De samenwerking is erop gericht de inhoud van het programma optimaal te laten aansluiten bij wat wij de leerlingen willen meegeven. ✓
- Wij voeren zelf actief de regie over de samenwerking. ✓

Beste Jacobien

Onlangs heb je voor de Sint Michaëlschool een samenwerkingsovereenkomst ingevuld via de website van CMK Groningen. K&C is akkoord met de omschreven plannen en heeft de overeenkomst getekend voor akkoord. Het getekende document is te vinden in het account op de website van CMK.

De uitbetaling van de CMK-gelden vindt jaarlijks in november plaats. Het bedrag wordt overgemaakt op de rekening van de bovenschoolse organisatie.

We wensen je succes met de uitvoering van de plannen!

Hartelijke groet,

Marieke Vegt
Directeur K&C

Samenwerkingsovereenkomst primair en speciaal onderwijs

Partijen:

Partij 1, Stichting Kunst & Cultuur

hierna genoemd K&C:

Dr. Nassaulaan 5

9401 HJ Assen

in deze vertegenwoordigd door Marieke Vegt

Partij 2, hierna genoemd de school:

Naam school

Sint Michaëlschool

BRIN-nummer

18FV

Postadres

Butjesstraat 8

Postcode

9728SV

Plaats

Groningen

Tel.nr. school

0503125282

Naam directeur

Mevr. A Wijninga

Naam vertegenwoordiger

J.knol@sint-michael.nl

E-mail vertegenwoordiger

j.knol@sint-michael.nl

Telefoon vertegenwoordiger

0503125282

Naam rekeninghouder bovenschoolse stichting

St. Katholieke Onderwijs Centrale

IBAN rekeningnummer

NL92 INGB 0668 4192 53

Stichting Kunst & Cultuur

Dr. Nassaulaan 5

9401 HJ Assen

0592-33 69 99

Bezoek

Dr. Nassaulaan 5

9401 HJ Assen

info@kunstencultuur.nl

Boterdiep 117-5

9712 LM Groningen

www.kunstencultuur.nl

Kvk 41019846

BTW 8017.56.650.B.01

IBAN NL78 RABO 0156 8941 14

Aanleiding en kader

Bovengenoemde partners werken samen in de uitvoering en ondersteuning van het project Cultuureducatie met Kwaliteit

(CMK). Het project is beschreven in de projectaanvraag 'Leren van elkaar, projectplan CMK Groningen 2021-2024' dat is

gehonoreerd door het Fonds voor Cultuurparticipatie, de provincie en de gemeente Groningen. Het doel van de samenwerking is de kwaliteitsverbetering van cultuuronderwijs. Om de formele kanten van de samenwerking in te richten sluiten de partners deze overeenkomst.

Partijen komen voor de uitvoering van Cultuureducatie met Kwaliteit het volgende met elkaar overeen:

Inhoud

1. Wat was het aantal leerlingen van uw school op teldatum?

223

De partners werken samen aan de kwaliteitsverbetering van het cultuuronderwijs op de school. De ambities voor kwaliteitsverbetering worden gesteld aan de hand van de CMK scenario's:

Scenario 4

2b. Welk scenario wordt geambieerd? Groeien binnen hetzelfde scenario is ook mogelijk.

Scenario 4

2c. Om deze ambitie te bereiken zijn de volgende speerpunten gekozen:

Speerpunten: 1 We willen graag schoolbreed onder professionele begeleiding aan de slag met creatief (poëzie) schrijven. 2 We willen de verbinding leggen tussen cultuureducatie en de bouwstenen 4 (identiteit) en 5 (diversiteit) van burgerschapsvorming die betrekking hebben op culturele democratie. 3 We hebben in ons beleidsplan het ontwikkelen van de leerlijn audiovisuele vorming opgenomen. In schooljaar 2022-2023 is hier een begin mee gemaakt. We willen hier graag een vervolg aan geven. 4 Een teamlid wil ICC-cursus cultuurcoördinator gaan volgen. 5 Een teamlid wil de cursus erfgoedmeester volgen.

2d. We kiezen voor deze speerpunten, omdat:

Speerpunt 1

Er is op dit moment bij ons op school al veel aandacht voor rijke teksten, creatief schrijven en poëzie. We zijn er trots op dat van zeven leerlingen van ons de inzendingen voor de gedichtenwedstrijd van het Poëziepaleis geplaatst worden in de nieuwste dichtbundel 'Confetti in mijn hoofd'. Dit motiveert en enthousiasmeert ons om het proces van creatief schrijven onder begeleiding van de Schoolschrijver verder te ontwikkelen. Zowel voor de leerlingen in de klas, als ook voor de leerkrachten door middel van een teamtraining (zie offerte 1 De Schoolschrijver). Voor de kleuters willen we graag de Schoolschrijver in de klas, die voorbeeld lessen interactief voorlezen voor de leerkrachten in de onderbouw zal verzorgen. Daarnaast zouden we graag een aantal titels willen aanschaffen die dit proces ondersteunen (zie bijlage titels t.b.v. creatief schrijven).

Speerpunt 2

De St. Michaëlschool is dit schooljaar aan de hand van twee grote thema's het vakoverstijgend werken expliciet gaan implementeren. Meer en meer wordt van scholen verwacht dat bij vakoverstijgend werken ook de verbinding met burgerschapsvorming wordt gelegd. Dit geldt ook voor cultuureducatie. Niet alle bouwstenen van burgerschapsvorming lenen zich hier ons inziens voor. De bouwstenen 4 en 5 echter wel. We willen graag onder begeleiding van Kim van Steenwijk bij onze leerlingen cultureel bewustzijn tot stand brengen/bevorderen. Onder leiding van Kim willen we een teamtraining emotie-netwerken (m.b.t. erfgoedwijsheid) volgen, een werksessie onder begeleiding van Kim organiseren en tot slot aan de hand van coaching on the job ook vier middagen het model emotienetwerken toepassen in de groepen (zie offertes Kim van Steenwijk).

Speerpunt 3 Om een vervolg aan te geven aan de ontwikkeling van de leerlijn audiovisuele vorming hebben wij contact gezocht met Filmhub Noord. Dit schooljaar hebben onze leerlingen tijdens de keuzevakken kennis kunnen maken met het zelf maken van een stop-motionfilm met behulp van iPads. We willen de leerlingen en de leerkrachten nu graag een verdiepingsslag laten maken. Door hiervoor Filmhub Noord in te schakelen, willen we meer deskundigheid bij de leerkrachten tot stand brengen. Het film maken zal een blijvende plaats tijdens het keuzevakkenaanbod in gaan nemen. Eén groep van onze school heeft dit jaar mogen deelnemen aan een pilot 'Boektrailer' een samenwerking tussen het forum en Filmhub Noord. Voor drie groepen met drie andere leerkrachten willen we in schooljaar 2023/2024 graag dit product afnemen om de verbinding tussen filmeducatie/audiovisuele vorming en leesontwikkeling te versterken en om deskundigheid bij de betreffende leerkrachten te ontwikkelen.

Speerpunt 4

Vanwege het vertrek van twee van onze collega's uit de werkgroep cultuur bij ons op school (wegens pensionering) is er behoefte ontstaan aan deskundigheidsbevordering op het gebied van cultuureducatie.

Speerpunt 5

We willen graag erfgoeddeskundigheid door ontwikkelen.

2e. Heeft u een cultuurbeleidsplan?

Ja, stuur hieronder mee met de aanvraag

2f. De gestelde ambitie wordt op de volgende manier gerealiseerd:

Omschrijf hier de activiteiten je wilt ondernemen op het gebied van deskundigheidsbevordering. Denk aan teamtraining of coaching on the job op het gebied van:

denk aan discipline vaardigheden, vakoverstijgend werken creatief proces methode implementatie

samenwerking binnen-buitenschools samenwerking kinderopvang PO of VO

visieontwikkeling etc.

Suggesties voor individuele nascholing zijn: ICC-cursus, Post-HBO Cultuurbegeleider, Post-HBO Vakspecialist muziek, erfgoeddocent, master-kunsteducatie, nascholing directeuren (VVV), symposia / congres.

DESKUNDIGHEID

Omschrijving:

Deskundigheidsbevordering van het team wat betreft het proces van creatief schrijven door inzet van De Schoolschrijver.

Het bevorderen van vakoverstijgend werken: de verbinding realiseren tussen cultuureducatie en cultureel bewustzijn m.b.t. culturele democratie. Deskundigheidsbevordering m.b.t. emotienetwerken. ICC cursus Erfgoedmeester cursus

Benodigd bedrag 2023-2024: € 1.250,00

Benodigd bedrag 2024-2025: € 1.250,00

BTW 8017.56.650.B.01

IBAN NL78 RABO 0156 8941 14

Denk bijvoorbeeld aan advies en begeleiding of materiaalkosten en die noodzakelijk zijn voor de programmaontwikkeling.

Activiteitenkosten mogen niet meer bedragen dan 25% van de totale begroting. De school kan hiervoor de cultuurgeldenuit de Lumpsum inzetten. CMK gelden mogen niet worden besteed aan een cultuurmenu of podiumplan. Voor de ontwikkeling van een cultureel product op maat, kan de school samenwerken met een culturele partner binnen de regeling Productontwikkeling.

Omschrijving:

Voor de leerlingen: doorontwikkeling van het proces van creatief schrijven. Voor de leerlingen: doorontwikkeling van de leerlijn audiovisuele vorming.

Benodigd bedrag 2023-2024: € 1.250,00

Benodigd bedrag 2024-2025: € 1.250,00

OVERIG

Omschrijf hier eventuele overige activiteiten die passen binnen ontwikkeling zoals omschreven bij vraag 2c en 2d.

Omschrijving:

Ons cultuurprofielplan is te groot om te kunnen uploaden. Het plan is met de volgende link te vinden: <https://sintmichael.nl/index.html> (website St. Michaëlschool) kopje informatie doorklikken naar cultuurprofielschool.

TOTALEN

Totaal 2023-2024: € 2.500,00

Totaal 2024-2025: € 2.500,00

2G. Hoe wordt K&C betrokken bij het realiseren van de ambities? Naast monitoring en uitvoering (bijv. via adviesgesprekken of netwerkbijeenkomst) en deelname aan EVI.

Bij K&C wordt de cursus cultuurcoördinator gevolgd.

2H. Welke externe (culturele) partners worden betrokken (indien bekend)?

De Schoolschrijver Kim van Steenwijk Filmhub Noord K&C cursus cultuurcoördinator Erfgoedpartners cursus erfgoedmeester.

Kvk 41019846

BTW 8017.56.650.B.01

IBAN NL78 RABO 0156 8941 14

CMK bijdrage:

€ 5.000,00

De school bevestigt om €21,50 per leerling en €111,50 per school vanuit de Lumpsum-gelden in te zetten voor culturele activiteiten met de leerlingen.

Leergemeenschap Cultuureducatie motivatie

In een Leergemeenschap Cultuureducatie werken het onderwijs en culturele veld gelijkwaardig en gezamenlijk aan betekenisvol cultuuronderwijs voor leerlingen in het (speciaal) basisonderwijs, (speciaal) voortgezet onderwijs en de kinderopvang. Het startpunt is een gedeeld vraagstuk of uitdaging waarbij het eindresultaat vooraf niet vaststaat.

MOTIVATIE

In dit document wordt jullie motivatie om deel te nemen beschreven. Een concreet resultaat of product hoeft niet te worden omschreven.

MEETUP EN COACHING

Deelname aan de meetups zijn onderdeel van dit traject. Jaarlijks worden drie bijeenkomsten georganiseerd waar verschillende leergemeenschappen elkaar ontmoeten en ervaringen delen. Het levert waardevolle inzichten, contacten en inspiratie op voor de eigen leergemeenschap. Bij jullie innovatietraject is een adviseur van K&C betrokken. Per schooljaar vinden vier gesprekken plaats voor reflectie en verdieping.

DUUR

Een leergemeenschappen duurt maximaal twee schooljaren ('23-'24 en '24-'25). Na het eerste jaar besluiten jullie of de leergemeenschap met een tweede jaar wordt verlengd.

PROCEDURE

Aan de beginfase van het traject stel je een samenwerkingsovereenkomst én begroting op. Na ondertekening ontvangt de school het aangevraagde budget voor het eerste jaar. Na een beknopte evaluatie wordt het budget voor het tweede jaar overgemaakt. Het traject wordt afgesloten met de eindevaluatie en een overzicht van alle uitgaven.

KENMERKEN LEERGEMEENSCHAP CULTUUREDUCATIE

Wat moeten jullie weten voor je aan een leergemeenschap cultuureducatie begint?

In een leergemeenschap cultuureducatie:

- Richt je je op innovatie. Dat betekent dat je iets nieuws gaat doen, passend bij de situatie.
- Krijg je de ruimte om andere/nieuwe wegen te bewandelen. Dat betekent dat je onderzoekt en experimenteert.
- Werk je samen als cultuur- en onderwijsprofessionals om te onderzoeken hoe je vanuit deze samenwerking de leerling verder kunt helpen
- Ben je bereid om jezelf en elkaar te bevragen op wat je doet en wat maakt dat iets wel/niet werkt.
- Zet je in op een verandering op patronen, structuren en/of denkwijzen.
- Hoef je het antwoord vooraf niet te weten.
- Droom je groot en begin je klein.

PRAKTISCH

- Het traject duurt maximaal twee schooljaren. Het eerste jaar start in september 2023. Het (optionele) tweede jaar start in september 2024. Het traject wordt in juli 2025 afgerond.
- Per schooljaar is een budget beschikbaar van 8000 euro.
- Deelname aan de drie meetups per schooljaar is verplicht.
- Er zijn vier gesprekken voor reflectie en verdieping met een adviseur van K&C.

ONDERWIJS PARTNER

School: St. Michaëlschool

Plaats: Groningen

Contactpersoon:

Telefoon:

Email:

MOTIVATIE

NOODZAAK

- Welke **noodzaak, behoefte of aanleiding** zie je om een leergemeenschap te starten?
- De leerlijnen dans en drama zijn nog niet doorontwikkeld. De ontwikkeling hiervan hebben we wel in onze beleidsvoornemens opgenomen. Bij het opzetten van een leergemeenschap samen met een culturele aanbieder, willen we daarom graag de leerlijnen dans drama centraal stellen.
- **BEDOELING**
- Welke **verandering** zou je aan het einde willen zien?

Drama heeft bij ons op school met name tijdens de keuzevakken en de beide schoolmusicals (kerst- en eindfeest) altijd een belangrijke plaats ingenomen. Door twee 'corona' schooljaren en verschillende wisselingen in de wacht (vanwege pensionering), heeft de leerlijn drama echter 'hernieuwd elan' nodig. Daar willen we naar op zoek!

Wat is een **eenvoudige en krachtige vraag** die je centraal kunt stellen dit traject?

Hoe kunnen we bereiken dat de jaarlijkse kerst- en eindmusicals (opnieuw) voor een bruisende, schoolbrede verbinding zorgen en voor de groep 8 kinderen hoogtepunten vormen aan het einde van een constructieve leerlijn dans en drama van groep 1 t/m 8? Daarnaast: op welke manier zou een externe cultuuraanbieder daarbij ons kunnen ondersteunen?

ACHTERGROND

- Door planmatig en doelgericht nieuwe ervaringen aan te bieden, willen wij cultureel bewustzijn bij onze leerlingen tot stand te brengen.
- Met ons aanbod willen wij aansluiten bij de belevingswereld van onze leerlingen.
- Het expliciet aanleren van de technieken en vaardigheden, zien wij als middel én als doel.
- Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen kennismaken met kunst en cultuur in relatie tot hun eigen omgeving.
- Onze leerlingen leren -waar mogelijk- met Books and Boots. Leren van een authentieke bron vinden wij zeer waardevol.
- We willen onze leerlingen helpen hun talenten te ontdekken, en de ontwikkeling stimuleren.
- We vinden het belangrijk dat onze leerlingen verschillende culturen ervaren.
- We willen dat alle leerlingen de kans krijgen om -uitgebreid en evenveel- in aanraking te komen met cultuur.
- Wij hebben hoge verwachtingen van onze leerlingen vanuit een groot vertrouwen in het eigen kunnen van kinderen.

STEM VAN DE LEERLING

- Wat maakt het belangrijk om de leerling te betrekken in dit traject?
We verwachten door een interactieve aanpak een hogere betrokkenheid en daardoor meer creativiteit en talentontwikkeling bij de kinderen.
- Hoe wil je de leerling een stem geven?
- Onder onze leerlingen hebben wij een enquête afgenomen om te onderzoeken hoe zij cultuuronderwijs bij ons op school ervaren, en waar hun belangstelling na schooltijd naar uitgaat. De uitkomsten vormen belangrijke input voor de samenstelling van ons

programma. Cultuuronderwijs hoort, net zoals andere vakken, aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase van onze leerlingen. Het aanbod moet worden afgestemd op een zorgvuldig bepaalde beginsituatie. Dit doen we door goed naar onze leerlingen te kijken en te luisteren, en ook door met hen te praten om te ontdekken wat hen interesseert en bezighoudt (de kindgesprekken).

We zouden graag een leerlijn dans en drama van groep 1 tot en met 8 willen uitzetten. Beginnend met het uitspelen van bestaande verhalen in de kleutergroepen (denk aan sprookjes), dit verder uitbouwend voor de hogere groepen onder andere tijdens onze keuzevakken (denk bijvoorbeeld aan een doorontwikkeling van A Midsummer Night's Dream voorstelling 2023), uiteindelijk toewerkend naar een 'professionelere' aanpak van onze musicals, in de vorm van een 'eigen' productie: de leerlingen op basis van een zelfgemaakt verhaal een voorstelling laten maken en deze laten presenteren aan alle leerlingen en ouders. Persoonlijke groei van onze leerlingen vinden we in dit hele proces belangrijk: waardering voor hun eigen spel, maar ook het leren waarderen van de ideeën van andere kinderen.

- We willen de leerlingen graag zelf voorstellingen laten maken met meer interactie tussen de kinderen en hun publiek. Meer inbreng m.b.t. zelfgeschreven dialogen (daarmee een sterkere verbinding met het vak creatief schrijven tot stand brengen). Bijvoorbeeld ook een eigen choreografie laten maken. Daarnaast meer theatrale effecten laten ontwikkelen met ook meer aandacht voor het decor.
-

SAMENWERKING

- Wat wil je doen om beter kennis met elkaar te maken?
- Het bijwonen van lesactiviteiten, gesprekken met collega's en leerlingen.
- Welke uitgangspunten vind je belangrijk in de samenwerking?
- Vertrouwen, continuïteit, deskundigheid.

CULTURELE PARTNER

Organisatie:

Plaats:

Contactpersoon:

Telefoon:

Email:

MOTIVATIE

In te vullen door de culturele partner

NOODZAAK

- Welke **noodzaak, behoefte of aanleiding** zie je om een leergemeenschap te starten?

BEDOELING

- Welke **verandering** zou je aan het einde willen zien?
- Wat is een **eenvoudige en krachtige vraag** die je centraal kunt stellen in dit traject?

ACHTERGROND

- Wat is de pedagogische visie op de (culturele) ontwikkeling van kinderen?

STEM VAN DE LEERLING

- Wat maakt het belangrijk om de leerling te betrekken in dit traject?
- Hoe wil je de leerling een stem geven?

SAMENWERKING

- Wat wil je doen om beter kennis met elkaar te maken?
- Welke uitgangspunten vind je belangrijk in de samenwerking?

MOTIVATIE

In te vullen door de onderwijs en culturele partner

BETROKKENHEID

- Wie zijn er initiatiefnemers en wat maakt dat jullie dit gezamenlijk willen oppakken?
- Hoe betrekken jullie collega's (zowel onderwijs als culturele partner) bij dit traject?

RUIMTE

- Welke **ruimte(s)** willen jullie centraal stellen? (zie beschrijving op laatste pagina).
- Wat maakt dat jullie deze ruimte(s) **belangrijk** vinden?

BESCHRIJVING RUIMTE

Welke ruimte of ruimtes heeft jullie leergemeenschap cultuureducatie nodig?

De drijfveer | De persoonlijke drijfveren van mensen om aan de leergemeenschap deel te (willen) nemen. Deze kan inhoudelijk, pedagogisch of didactisch gedreven zijn, maar ook voortkomen uit professionaliseringsbehoeften.

Het kind | Het kind of de jongere zelf – de eigenheid, biografie en relaties met anderen en de wereld om zich heen – en ook het pedagogisch handelen van de culturele of onderwijsprofessional.

De toekomst | De inbedding van de leergemeenschap op lange termijn, welke duurzame veranderingen deze realiseert en hoe deze doorwerken naar de betrokkenen, de leerlingen, de school, de ouders, de culturele instellingen en de omgeving.

De plek | De verbinding met de geografische omgeving en de achtergrond van de leerlingen – vaak, maar niet altijd, gekoppeld aan erfgoed. Met de plek wordt ook de beschikbare ruimte (in de school of daarbuiten) bedoeld en waar deze toe uitlokt of beperkt.

De kunsten | Een brede invulling: Muziek, beeldende kunst, vormgeving, bouwkunst, dans, theater, film, fotografie, literatuur, popcultuur, poëzie, et cetera uit alle tijden en in alle uitingen, vormen, betekenissen, genres en cross-overs. Het lesgeven in de kunsten hoort voor ons ook bij de kunsten en heeft veel overlap met de ruimte 'Het kind'.

De dynamiek | De samenwerking en relatie tussen alle betrokkenen onderling, in het bijzonder die van de culturele partner en de school, en de dynamiek van invloeden van buitenaf. Het gaat ook om de dynamiek in hoe je samenwerkt, met verschillende snelheden en organisaties, het belang van de kleine gebaren, het samen iets eten of drinken, en de vraag of de culturele partner als 'externe' dan wel als teamlid wordt gezien.

Het experiment | De speelruimte voor de mensen die graag praktisch bezig zijn. Wij benadrukken de actie-reflectiecyclus in het experiment: na de actie stilstaan bij wat je deed en wat dat voor jou en de anderen betekent. Visievorming en borging kunnen voortkomen uit praktische toepassing, spel en snelle experimenten.

De twijfel | De acceptatie en omarming van het twijfelen in een leergemeenschap cultuureducatie, zoeken, vinden, loslaten, botsen, vallen en weer opstaan als onderdeel van het proces.

De lege ruimte | Deze ruimte blijft leeg. Sterker nog: Meer lege ruimte kan een voorwaarde zijn om in de andere ruimtes te kunnen werken.

Bron: zoek ruimte – C van Beilen, R. Hummel

BEGROTING

Hieronder maak je inzichtelijk hoe je het budget wilt verdelen over vier onderdelen. Een overzicht van de werkelijke uitgaven breng je bij eindevaluatie in kaart.

ONDERWIJS PARTNER

Hoeveel uren heb je nodig voor overleg, ontwikkeling, uitvoering en reflectie?

Afhankelijk van het vraagstuk en beschikbare tijd vraagt deelname aan een leergemeenschap ongeveer 50-75 uur per schooljaar. Het budget kun je inzetten voor dekking van o.a. (extra) taakuren, taakuitbreiding of vervanging.

Advies: begroot 20%-30% van het totaalbudget.

Benodigd bedrag JAAR 1	Benodigd bedrag JAAR 2	Totaal
€ 2400	€ 2400	€ 4800

CULTURELE PARTNER

Hoeveel uren heb je nodig voor overleg, ontwikkeling en reflectie?

Afhankelijk van het vraagstuk en beschikbare tijd vraagt deelname aan een leergemeenschap ongeveer 50-75 uur per schooljaar.

Advies: begroot 20%-30% van het totaalbudget.

Benodigd bedrag JAAR 1	Benodigd bedrag JAAR 2	Totaal
€ 2400	€ 2400	€ 4800

DE LEERLING

Hoeveel budget schatten jullie nodig te hebben voor het uitproberen en/of testen van activiteiten met leerlingen? Denk bijvoorbeeld aan uren voor de uitvoering van de culturele partner, entreegelden, nieuwe materialen.

Advies: begroot 20%-30% van het totaalbudget.

Benodigd bedrag JAAR 1	Benodigd bedrag JAAR 2	Totaal
€ 1600	€ 1600	€ 3200

EXPERTISE

Hoeveel budget hebben jullie nodig voor het ontwikkelen van jullie beider deskundigheid? Denk bijvoorbeeld aan het volgen van een training, inhuren van expertise.

Advies: begroot 10%-20% van het totaalbudget.

Benodigd bedrag JAAR 1	Benodigd bedrag JAAR 2	Totaal
€ 1600	€ 1600	€ 3200

TOTALEN

Totaal benodigd bedrag JAAR 1	Totaal benodigd bedrag JAAR 2	Totaalbudget
Maximaal € 8000,-	Maximaal € 8000,-	Maximaal € 16.000,-
€ 8000	€ 8000	€ 16000

Offerte Kim van Steenwijk

Offerte

Datum: 15-06-2023
Offertenummer: 2023-0042

Van:
Erfgoodpartners
Raadhuisstraat 3
9988 RE Usquert

Aan:
St. Michaelschool
t.a.v. Jacobien Knol
Butjesstraat 8
9712 EW Groningen

j.knol@sint-michael.nl

Betreft: erfgoedwijsheid en emotienetwerken groep 6 t/m 8

Product	Kosten	Aantal	Totaal
Vorbereiding erfgoedles erfgoedwijsheid	€ 75,00	2 uur	€ 150,00
Uitvoering (2 groepen, 3 middagen)	€ 75,00	6 uur	€ 450,00
Totaal exclusief BTW			€ 600,00
Btw geen			€ 0
Totaal inclusief BTW			€ 600,00

Product	Kosten	Aantal	Totaal
Vorbereiding erfgoedles erfgoedwijsheid	€ 75,00	2 uur	€ 150,00
Uitvoering (2 groepen, 4 middagen)	€ 75,00	8 uur	€ 600,00
Totaal exclusief BTW			€ 750,00
Btw geen			€ 0
Totaal inclusief BTW			€ 750,00

Inhoud les:

- Kennismaken en verkennen begrip erfgoed
- Werkvorm emotienetwerken rond erfgoedobject
- Presentatie en reflectie

Duur van een les: 1 uur

Dezelfde les wordt gegeven aan meerdere groepen leerlingen

Keuzevakken Periode 1

6, 13, 20 en 27 september 2024

Beste kinderen,

*Aanstaande vrijdag 6 september start we meteen de Keuzevakken . **We vragen aan jullie om eerst de voorkant van dit formulier goed te lezen.***

Alle keuzevakken duren 2 uur.

Voor meidenvoetbal en voetbal voor jongens heb je een goede fiets nodig. Wij doen het keuzevak op de Esserberg bij VV. Helpman.

Juf Sarina wordt ondersteund door een ouder, die de les 3 en les 4 geeft van haar keuzevak.

Juf Sarina ondersteunt Frank Belt in les 3. En ze geeft zelf les 4 van het Keuzevak 80 jaar bevrijding.

80 jaar bevrijding: Frank Belt/Juf Sarina

In de aanloop naar het herdenkingsjaar '80 jaar Vrijheid' gaat Frank Belt met de kinderen filosoferen over wat Vrijheid voor hen betekent. Aansluitend daarop maken de kinderen een eigen verhaal over Vrijheid. Organist Eeuwe Zijlstra bekijkt met de kinderen welke muziek er voor hen bij Vrijheid hoort.

Na de drie lessen worden de opbrengsten door Frank Belt gebruikt als input voor een presentatie op een later moment voor een groter publiek rondom de herdenking van 80 jaar bevrijding na WOII.

Verteller Frank Belt en organist Eeuwe Zijlstra maken aan de hand van de door kinderen van onze en een aantal andere scholen ingebrachte ideeën over vrijheid, een nieuwe voorstelling die gespeeld zal worden in april/mei en oktober 2025.

Voetbal Jongens: o.l.v. meneer Ben, met de fiets naar de Esserberg

Meidenvoetbal: o.l.v. meneer Henk, met de fiets naar de Esserberg

Handlettering: o.l.v. Juf Sanne

Creatief met verf: o.l.v Juf Bibian

Do it Yourself: o.l.v. Juf Sarina

Koken o.l.v. Juf Gina .

Bij het keuzevakken koken horen naast het klaarmaken en het opeten van de gerechten, opruimen en afwassen. Koken is een keuzevak dat iedere periode terugkeert.

Vul hier eerst jouw naam in:

--

	1	2	3	4
80 jaar bevrijding , Frank Belt en Juf Sarina				
Meidenvoetbal , meneer Henk				
Voetbal voor jongens , meneer Ben				
Creatief met verf , juf Bibian				
Do it yourself , juf Sarina + ouder				
Handlettering , Juf Sanne				
Koken , juf Gina				

4!

